

TD – Begrotingswijzigingen december 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1 Begrotingswijziging.....	3
1.1 Inleiding	4
1.2 Belangrijkste ontwikkelingen nader toegelicht	9
1.3 Begrotingswijziging – financiële impact en toelichting	13
1.4 Gevolgen bijdrage Werkmaatschappij.....	40
2 Besluitvorming	45
2.1 Besluit	45

1 Begrotingswijziging

1.1 Inleiding

Met dit overzicht 'TD – Begrotingswijzigingen december 2024' leggen wij als college verantwoording af aan de raad over de ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2024.

Het begrotingssaldo vóór het uitbrengen van deze rapportage bedraagt € 3.831.000 voordelig.

De voorgestelde wijzigingen in deze rapportage bedragen € 977.000 voordelig, waardoor na vaststelling door de raad het begrotingssaldo uitkomt op € 4.808.000 voordelig.

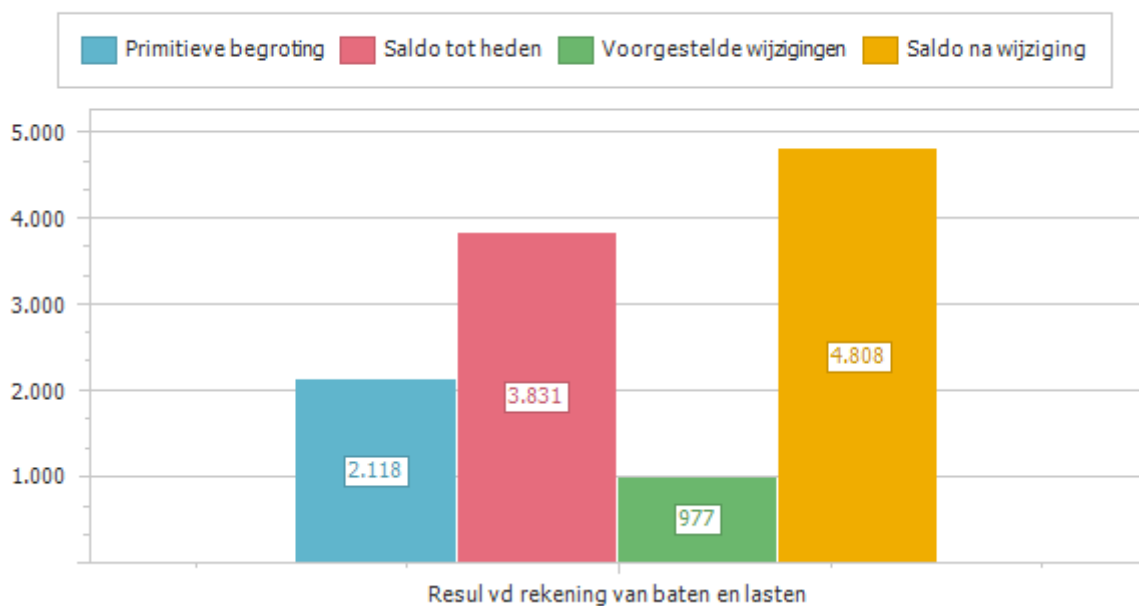
Ontwikkeling van de begroting gedurende het jaar

Het verloop van het saldo van de primitieve begroting 2024 naar het saldo van de begroting ná wijzigingen heeft zich in de loop van 2024 als volgt ontwikkeld:

(x € 1.000)	
Primitieve begroting	2.118
Begrotingswijzigingen op basis van raadsbesluiten	
– April	–97
– Juni/juli	257
– Oktober	1.627
– Tussentijdse wijzigingen	–75
Gewijzigde vastgestelde begroting	3.831

Het verloop grafisch weergegeven

Begroting x € 1.000

IN VOGELVLUCHT

EFFECTEN WIJZIGINGEN IN ÉÉN OOGOPSLAG

Dit overzicht geeft u in één oogopslag informatie over de inkomsten en uitgaven in 2024 van de gemeente Tytsjerksteradiel (bedragen x € 1.000).

	Primitieve begroting	Saldo tot heden	Voorstel wijziging	Saldo na wijziging
UITGAVEN	102.642	108.425	8.656	117.081
Bestuur en dienstverlening	21.254	22.246	992	23.238
Bestuur en ondersteuning	21.254	22.246	992	23.238
Samenleving	72.662	76.163	7.948	84.111
Onderwijs	5.087	5.805	254	6.058
Sociaal domein	45.451	46.266	2.042	48.308
Sport, cultuur en recreatie	9.565	10.183	398	10.582
Veiligheid	2.838	3.003	4.518	7.521
Volksgezondheid en milieu	9.721	10.906	736	11.642
Wonen en werken	8.727	10.017	- 284	9.733
Economie	814	852	- 2	850
Verkeer, vervoer en waterstaat	5.107	5.753	- 55	5.699
Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	2.806	3.411	- 227	3.184
INKOMSTEN	104.760	112.256	9.633	121.889
Lokale heffingen en overige inkomstenbronnen	34.924	40.836	8.525	49.361
Ontvangen wij van het rijk	69.836	71.420	1.108	72.528
RESULTAAT	2.118	3.831	977	4.808

In hoofdlijnen

	Bedrag
Bedragen x € 1.000 (negatief bedrag = nadeel, positief bedrag = voordeel).	977
Aangevraagde FrIZA middelen en lokale aanjager FrIZA	-
Aanpak Energiearmoede	-
Actualisatie budgetten duurzaamheid	31
Actualisatie budgetten structuur – en bestemmingsplannen	- 36
Actualisatie gladheidsbestrijding	- 7
Actualisatie taakveld Treasury	655
Actualiseren budgetten groen	- 158
Actualiseren budgetten kantinediensten	- 20
Actualiseren onderhoud speelterreinen	9
Actualiseren taakveld woningen en gebouwen	- 127
Actualiseren uitgaven en inkomsten sportaccommodaties (taakveld 5.2)	7
Actualisering budget Informatieveiligheid	- 10
Actualisering budget Re-integratie	- 25
Actualisering kosten van aan- en/of verkopen van grond en/of vastgoed	- 31
Actualisering OZB-opbrengsten 2024	150
Actualisatie budgetten pre nationaal isolatieplan middelen	-
Actualisatie riolering	-
Actualisering personeelskosten	- 123
Actualisering personeelskosten WM8KTD	162
Afboeken boekwaarden schoolgebouwen, dorps huis Yn'e Mande en gymlokaal Tytsjerk in verband met bouw MFC Tytsjerk en MFA Jistrum	- 247
Aanbestedingen voertuigen afvalinzameling	-
Actualiseren diverse kredieten gemeentehuis	-
Baggeren	-
BREDE-SPUK (GALA)	-
Bijdrage aanjaagfunctie toerisme	-
Bijdrage Deltaprogramma Ruimtelijke Adpatie (DRPA)	-
Bijstellen budgetten Jeugd	- 1.975
Bijstellen budgetten WMO	1.464
Bijstelling leges (piek) reisdocumenten	140
Budget Veilig Wonen	-
Budgettering Opbrengst Doarpskuierkes	-
Budgettering zonnepark Skûlenboarch	-
Coördinator Maatschappelijk Vastgoed onderbrengen bij gemeente	-
Correctie Omtinken foar Elkenien	175
Digitalisering openbare ruimte	-

Begrotingswijzigingen – december 2024

Europese richtlijn energieprestatie gebouwen	-
Extra middelen antidiscriminatie voorzieningen	-
Friese ondertitelingssoftware Griffie	-
Frysk Taalbelied	-
Gereserveerde middelen ontmoetingscentrum Gytsjerk	-
Herziening begroting 2024 GR Mobiliteitsbureau NO Fryslân	- 16
Hogere kosten externe juridische advisering	- 45
Implementatie OPENburgerzaken	-
Inkomsten Investeringsimpuls Verkeersveiligheid	-
Inkomensregelingen (BUIG)	- 238
Laadpaal voor elektrische auto's in Suwâld	- 3
Noodzakelijke upgrading financieel informatiesysteem naar een nieuw platform in de Cloud	-
Omgevingswet middelen	-
Ontwikkelingen Afvalinzameling	-
Onderbesteding budget externe advisering Rekenkamer	15
Openbare verlichting	- 20
Opvang ontheemde Oekraïners	-
Overheveling restant budget opbouw naar 2025	-
Projectleiders en een teamleider opvang Oekraïners	-
Regeling toeslagenproblematiek	-
Septembercirculaire 2024	1.051
Subsidie DOM-methode MFC Garyp	-
Taakmutaties flankerend beleid einde lening inburgeringsplicht	-
Temporisering aanjaagfunctie toerisme	-
Temporisering beleid op verhuur panden	-
Temporisering Dorpenronde	-
Temporisering Gebiedsontwikkeling Alde Feanen	-
Temporisering Gebiedsontwikkeling Centrale As 2e fase	-
Temporisering haalbaarheidsonderzoeken drie scholen	-
Temporisering Lobby herijking gemeentefonds	-
Temporisering Monumentale panden	-
Temporisering Pontvoorziening Prinses Margrietkanaal Burgum-Sumar	-
Temporisering regenbooggemeente en lokale inclusieve agenda	-
Temporisering taakmutatie alleenverdienersproblematiek	-
Temporisering Toeristische Overstappunten	-
Temporisering uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak	-
Terugbetaling bijdragen fractieondersteuning	16
Vergoedingen glasvezelnetwerk	40

Begrotingswijzigingen – december 2024

Voorbereidingskredieten grondexploitatie actualiseren	-
Voortzetting samenwerking EuropaPact Fryslân	- 26
Vrijval taakmutaties fysiek domein	37
Vrijval budget ontvlechting	-
Vrijval budget Vaarroute Alde Feanen	-
Vrijval overlopende post brede aanpak dakloosheid	-
Vrijval overlopende post duurzaamheid energietransitie gemeentelijk energie	-
Vrijval reserve bijdrage: extra afschrijving brug Eastermar	-
Vrijval stelpost loon- en prijsontwikkelingen	-
Wet betaalbare huur	-
Wet goed verhuurderschap	-
Wet Kwaliteitsborging bouw	-
Wet open overheid (Woo) gelden	93
Zwerfafval	40

1.2 Belangrijkste ontwikkelingen nader toegelicht

Ontvlechting

Inhoudelijk

De laatste fase van de ontvlechting is aangebroken. Voor medewerkers is bekend waar zij geplaatst zijn en ook over met inhuurkrachten zijn afspraken gemaakt. Over enkele weken is de werkmaatschappij formeel ontvlochten en blijft er nog een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO-ICT) over voor taken op ICT-gebied. De splitsing van specifieke ICT-systemen, de verhuizing, warme overdracht van werkzaamheden en dossiers en het nemen van afscheid zijn op dit moment de onderdelen die de meeste aandacht vergen.

Aan de opbouwkant gebeurt er eveneens veel, nu Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel de arbeidsmarktcampagnes hebben gelanceerd, nieuw personeel aantrekken en de organisaties klaarzetten om per 1 januari van start te kunnen.

Financieel

Binnen de WM8KTD is voor 2023 en 2024 in totaal € 6.385.000 beschikbaar gesteld voor de projectbegroting van de ontvlechting. In het onderstaande overzicht is opgenomen:

- de beschikbaar gestelde middelen
- de bestede middelen 2023 en 2024 tot en met oktober
- de verwachte bestedingen op basis van de ingediende voorstellen vanuit de diverse werkgroepen tot nu toe doorgetrokken naar einde 2024
- de verwachte bestedingen in 2025
- de verwachte vrijval van middelen

	Begroting	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Nog te verwachten kosten 2024	Restant 2024	Nog te verwachten kosten 2025 e.v. bvo-ict	Vrijval
Projectkosten							
Projectleiding	210.000,00	54.070,87	132.991,35	22.937,78	-	-	-
Externe ondersteuning projectorganisatie	2.500.000,00	-	1.095.344,07	830.600,62	574.055,31	450.000,00	124.055,31
Medezeggenschap	75.000,00	8.413,29	23.483,24	5.000,00	38.103,47	-	38.103,47
Plaatsingscommissie	100.000,00	-	249.751,66	65.000,00	-214.751,66	-	-214.751,66
Subtotaal	2.885.000,00	62.484,16	1.501.570,32	923.538,40	397.407,12	450.000,00	-52.592,88
Incidentele desintegratiekosten							
Aanpassingen en ontvlechting ICT	3.000.000,00	-	169.380,00	1.130.620,00	1.700.000,00	1.700.000,00	-
Contracten/materieel	300.000,00	-	-	-	300.000,00	-	300.000,00
Subtotaal	3.300.000,00	-	169.380,00	1.130.620,00	2.000.000,00	1.700.000,00	300.000,00
Totaal Onvoorzien	200.000,00	-	35.207,12	112.200,00	52.592,88	-	52.592,88
Totaal incidentele kosten	6.385.000,00	62.484,16	1.706.157,44	2.166.358,40	2.450.000,00	2.150.000,00	300.000,00

Nog te verwachten kosten 2025

Externe ondersteuning project organisatie

Voor externe ondersteuning van de projectorganisatie verwachten we tot en met het eerste kwartaal nog € 450.000 aan kosten kwijt te zijn. Voorstel is om dit bedrag binnen de BVO-ICT beschikbaar te houden.

Aanpassing en ontvlechting ICT

In de projectbegroting voor ontvlechting is voor incidentele kosten een bedrag opgenomen van € 3.000.000. Voor de eerste fase van ontvlechting is voor 2024 en 2025 een bedrag nodig van € 1.300.000. Daarmee blijft nog € 1.700.000 over voor de tweede fase van ontvlechting. In deze fase zullen nog kosten moeten worden gemaakt voor hardware. In verband met de keuze om vooralsnog door te gaan in de BVO-ICT is besloten om een deel van de werkzaamheden met betrekking tot de infrastructuur pas later daadwerkelijk uit te voeren. Voor een deel gaan we nu logisch scheiden, waar dat in geval van een echte splitsing ook fysiek zal moeten plaatsvinden, met investering in extra hardware als gevolg.

Verder is er ook geld nodig voor onderzoek. Én afhankelijk van de keuze voor na 2027 de mogelijk realisatie van de uitwerking van die keuze en de daaruit voortvloeiende kosten.

Via de P&C cyclus zullen we u op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

Voorstel is om een bedrag van € 1.700.000 voor kosten van 1e en 2e fase van aanpassing en ontvlechting ICT binnen de BVO-ICT beschikbaar te houden.

Gevolgen van de aangepaste aanpak

De ontvlechting wordt hierdoor op een andere manier uitgevoerd. Een deel van de oorspronkelijk geplande werkzaamheden is nu niet direct nodig en wordt uitgesteld. Wat er uiteindelijk definitief moet gebeuren is mede afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek.

De precieze financiële gevolgen zijn op dit moment nog niet te bepalen. In de begrotingswijzigingen van april 2025 ontvangt u hierover meer informatie.

Vrijval middelen ontvlechting

Volgens bovenstaand overzicht kan in 2024 in totaal een bedrag van € 300.000 vrijvallen vanuit de werkmaatschappij (€ 150.000 per gemeente). Het voorstel is om dit bedrag binnen de gemeentelijk begroting te reserveren voor HR kosten en mogelijk ondersteuning vanuit Twijnstra en Gudde en overige onvoorziene kosten.

De nasleep van de ontvlechting legt de eerste maanden van 2025 nog extra druk op de werving en selectie van de gemeenten. Om hierop in te spelen wordt voorgesteld de huidige inhuur voor HR op dit onderdeel te verlengen. Per gemeente vraagt dit € 110.000 voor een periode van vier maanden in 2025. Voor mogelijke ondersteuning vanuit Twijnstra en Gudde en overige onvoorziene kosten reserveren we € 40.000.

Opbouw

Bij de begrotingswijziging van april zijn, voor de periode tot en met eind 2024, incidentele middelen beschikbaar gesteld voor Opbouw. Deze middelen zien op het begeleiden en voorbereiden van de koersbepaling, de koersvertaling en het vervolgens daadwerkelijk opbouwen van de eigen gemeentelijke organisatie.

Het projectteam Opbouw heeft een programmaplan 'Opbouw Tytsjerksteradiel; Dit binne wy" inclusief een projectbegroting opgeleverd. Deze is door het College vastgesteld.

De projectbegroting is de basis geweest voor de toegekende incidentele middelen. De daarbij aangegeven eventuele PM-posten zijn komen te vervallen.

Het programmaplan is in de afrondende fase. In het derde en vierde kwartaal van 2024 is en wordt hard gewerkt aan:

- werkgeversmerk en arbeidsmarktcampagne, werving en selectie
- (kritische) werkprocessen beschrijven en vastleggen
- huisvesting
- onboarding en overdracht
- ontwikkelagenda voor de nieuwe organisatie

De uitvoering van het programmaplan ligt grotendeels op koers en vindt plaats in nauwe samenwerking met de programma organisatie ontvlechting (diverse werk- en projectgroepen) en het proces van plaatsing van medewerkers en het projectteam. ‘

De werkzaamheden onder opbouw krijgen in het nieuwe jaar een logisch vervolg. Daarbij worden diverse activiteiten doorgezet dan wel nog nader uitgebouwd. Bijvoorbeeld de arbeidsmarktcampagne en het werkgeversmerk, inwerkprogramma's, leiderschaps- en teamontwikkeling. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de in oktober door het College vastgestelde ontwikkelagenda voor de nieuwe organisatie, waarover wij ook een informerende raadsbijeenkomst hebben georganiseerd.

We stellen voor om de incidentele middelen Opbouw 2024, voor zover niet besteed, over te hevelen naar 2025 ter dekking van voornoemde (deel)projecten behorend bij de scope van opbouw van de nieuwe organisatie.

Financieel

In het onderstaande overzicht zijn de tot nu toe gemaakte en nog te verwachten kosten voor 2024 ten opzichte van de daarvoor begrote bedragen in beeld gebracht.

Kosten opbouw gemeentelijke organisati	Begroting	Kosten 2023	Kosten 2024	Verwachting 2024	Restant
Projectleiding	150.000	–	107.940	38.000	4.060
Projectondersteuning	100.000	25.000	59.386	4.000	11.614
Ontwikkeling en realisatie werkgeversmerk	250.000	–	72.067	41.000	136.934
Diverse HR-kosten	70.000	–	20.007	10.000	39.993
Verhuiskosten	30.000	–	–	8.500	21.500
Totaal	600.000	25.000	259.399	101.500	214.101

We stellen voor om het restant van de beschikbare middelen van 2024 beschikbaar te houden voor 2025. Hiervoor gaan we een bedrag van € 214.000 in de reserve overlopende posten storten.

Ontwikkeling personeelskosten

Algemeen

In oktober hebben we aangegeven, dat we bij de begrotingswijzigingen van december met een update van de stand van zaken met betrekking tot de personeelskosten zouden komen.

De omstandigheden zijn ten opzichte van oktober onveranderd. Er is nog steeds sprake van een krappe arbeidsmarkt en een hoog ziekteverzuim, waardoor er meer personeel dan gemiddeld wordt ingehuurd. De krapte op de arbeidsmarkt in combinatie met een hoog ziekteverzuim veroorzaakt een oplopende werkdruk, waardoor het hier en daar in de organisatie(s) soms knelt in de uitvoering van de taken.

Tytsjerksteradiel

Het verwachte financiële effect voor 2024 schatten we in op een bedrag van € 123.000 nadelig en wordt ten laste van het begrotingssaldo gebracht.

Hiervan heeft een bedrag van € 66.000 (voordelig) betrekking op de ontwikkelingen van de salarislasteren c.a. van het eigen personeel, € 53.000 (nadeel) op de te verwachten kosten van inleen, € 114.000 (nadeel) op de kosten van inhuur voor ziekte en € 22.000 (nadeel) op de actualisering voorziening spaarverlof per 31 december 2023.

Werkmaatschappij 8KTD

Het verwachte financiële effect voor 2024 van de werkmaatschappij schatten we in op een bedrag van € 188.000 voordelig. Hiervan heeft € 60.000 betrekking op de gemeente Achtkarspelen en € 128.000 op de gemeente Tytsjerksteradiel.

Uitgesplitst naar de verschillende componenten houdt dit het volgende in. De ontwikkelingen van de salarislasteren c.a. van het eigen personeel en de te verwachten kosten van inleen vallen ten opzichte van de begroting € 1.412.000 voordeliger uit. Dit wordt met name veroorzaakt door het niet of later invullen van vacatures als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt. De ziektekosten daarentegen vallen € 1.396.000 hoger uit dan bij de begroting voorzien. Daarnaast is de voorziening spaarverlof per 31 december 2023 geactualiseerd (€ 56.000 nadelig) en is de stelpost overhead komen te vervallen (€ 228.000 voordelig).

Deze begrotingswijziging heeft gevolgen voor de bijdrage van de beide gemeenten. Voor Achtkarspelen gaat de bijdrage met € 60.000 omlaag en voor Tytsjerksteradiel met € 128.000. Dit verschil wordt veroorzaakt door een tenzij in de post overhead voor Tytsjerksteradiel van € 68.000.

1.3 Begrotingswijziging – financiële impact en toelichting

Nu voorliggende begrotingswijzigingen

Begrotingswijzigingen met effect op het saldo

Naam en omschrijving wijziging	Bedrag
--------------------------------	--------

Bedragen x € 1.000 (negatief bedrag = nadeel, positief bedrag = voordeel).

Actualisatie budgetten duurzaamheid 31

Op basis van de planning en bestedingen t/m oktober 2024 wordt verwacht dat een aantal duurzaamheidsbudgetten niet volledig worden benut. Hierdoor blijft er een bedrag van € 31.000 over. Door middel van deze begrotingswijziging worden de duurzaamheidsbudgetten geactualiseerd. Deze wijziging heeft een positief effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119071

Actualisatie budgetten structuur – en bestemmingsplannen – 36

Op basis van de planning en bestedingen tot en met medio oktober 2024 wordt verwacht dat het budget voor structuur – en bestemmingsplannen niet voldoende is om alle kosten te dekken. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door extra kosten voor een aantal (mogelijk te ontwikkelen) projecten. Naar verwachting is er voor 2024 een extra budget nodig van € 36.000. Door middel van deze begrotingswijziging wordt de raming van structuur – en bestemmingsplannen bijgesteld. Deze wijziging wordt ten laste gebracht van het begrotingssaldo.

Journal id 119048

Actualisatie gladheidsbestrijding – 7

De budgetten voor gladheidsbestrijding zijn doorgenomen op basis van de facturen t/m augustus 2024.

Er is een schuifbord en een strooier ingeruild in verband met vervanging wat nog € 10.000 incidenteel resultaat opleverde.

Het onderhoudsbudget moet € 11.000 worden verhoogd o.a. door incidentele vervanging van gladheidsensoren in de weg en vervangende huur van een strooivoertuig.

Tot slot is er in het tweede halfjaar van winter 2023/24 een hoeveelheid zout ingekocht dat in verband met een prijsstijging € 6.000 meer kostte dan het beschikbaar budget.

Het totaal van deze ontwikkelingen leidt tot extra kosten van € 7.000 die ten laste komen van het begrotingsresultaat 2024.

Journal id 118913

Actualisatie taakveld Treasury 655

Naar aanleiding van het beoordelen van het taakveld treasury blijkt dat de begroting hiervan geactualiseerd moet worden op het gebied van schatkistbankieren en te betalen bankkosten.

Rente schatkistbankieren

Als gemeente vallen wij onder het schatkistbankieren en dat betekent dat wij onze overtollige financiële middelen moeten aanhouden bij het ministerie van Financiën. Sinds begin 2023 ontvangen wij als gevolg van de renteontwikkelingen weer rente over onze uitstaande gelden bij het Ministerie van Financiën. Vorig jaar was de renteontwikkeling nog onzeker en is hiervoor niets meegenomen in de begroting. Voor 2024 verwachten we een rente inkomst van € 650.000. De reden voor de overtollige middelen vindt zijn oorzaak met name in het temporiseren van geplande investeringen en relatief weinig nieuwe investeringen in het lopende jaar.

Bankkosten:

De kosten van het betalingsverkeer vallen lager uit dan begroot. Het budget word verlaagd met € 5.000

Deze wijziging heeft een positief effect van € 655.000 op de begrotingssaldo van de gemeente.

Journal id 118789

Actualiseren budgetten groen

– 158

De bestaande budgetten voor het onderhoud van groen zijn niet toereikend. Het totale budget wordt met € 140.000 overschreden. Hiervoor is een aantal oorzaken, zoals:

- herstel stormschade € 42.000;
- bestrijding eikenprocessierups en Japanse duizendknoop € 22.000;
- extra kosten gazonmaaier € 55.000; en
- de advisering over het opstellen van het groenbeleidsplan € 21.000.

Daarnaast wordt het de begrote inkomst uit grondverkoop van groenstrookjes niet gerealiseerd. Dit levert een nadeel op van € 18.000.

In totaal is het tekort voor 2024 € 158.000. Dit heeft een negatief effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119103

Actualiseren budgetten kantinediensten

– 20

Op basis van de huidige realisatie van de budgetten stellen we voor om de budgetten voor de kantinediensten aan te passen. De inkoopkosten voor voedingsmiddelen en dranken (kantine) zijn het afgelopen jaar fors gestegen. Het begrote budget hiervoor was nog niet aangepast. We stellen voor om het budget te verhogen met € 30.000.

Tegenover deze hogere inkoopkosten zijn de kantineopbrengsten ook gestegen. We stellen voor om deze te verhogen met € 10.000

Per saldo betekent dit een negatief effect van € 20.000 op het begrotingssaldo van onze gemeente.

Voor de begroting 2025 en verder gaan wij in het komende halfjaar beoordelen in hoeverre dit van structurele aard is.

Journal id 118860

Actualiseren onderhoud speelterreinen

9

Tot enkele jaren terug was het onderhoud met bijbehorende aansprakelijkheid van de speelterreinen in de gemeente belegd bij buurtverenigingen en dorpsbelangen. De verenigingen kregen daarvoor een instandhoudingssubsidie. Deze situatie werd als onwenselijk gezien en ook meer en meer als onwerkbaar. Daarom is besloten om het gehele beheer en onderhoud van de speelterreinen weer bij de gemeente onder te brengen. Het op de oude situatie begrote subsidiebedrag aan de buurtverenigingen wordt nu overgeheveld naar de post onderhoudskosten.

Het in eigen beheer hebben van de speelterreinen leidt tot fluctuaties in de onderhoudskosten.

Hierdoor worden dit jaar extra kosten gemaakt ten bedrage van € 32.000.

Deze extra kosten worden voornamelijk veroorzaakt door de kosten voor het speelterrein in Mûnein.

Daar staat echter tegenover dat dorpsbelangen Mûnein subsidies heeft gekregen voor de realisatie van dit speelterrein en draagt hiervoor voor een bedrag van € 43.000 aan bij.

Het totaal van deze ontwikkelingen is een positief resultaat van € 9.000 wat ten gunste van het begrotingssaldo wordt gebracht.

Journal id 118958

Actualiseren taakveld woningen en gebouwen

– 127

Binnen het taakveld woningen en gebouwen worden de kosten verantwoord voor gebouwen die geen functie meer hebben ten behoeve van specifieke beleidsvelden binnen de programma's.

In het verleden ging dat alleen om een aantal woningen en garageboxen. In de afgelopen jaren zijn er echter een aantal schoolgebouwen bijgekomen die hun functie hebben verloren. Hierbij gaat het om het reeds gesloopte Tjalling Koopmans college in Hurdegaryp en de basisscholen in Noardburgum, Jistrum

en Tytsjerk. Voor het in stand houden van al deze gebouwen is geen budget begroot maar worden wel kosten gemaakt zoals onderhoud, gas, elektriciteit en OZB. Voor 2024 gaat dat om een bedrag van € 64.000. Daarnaast is er nog een begrote huurontvangst, die als gevolg van de leegstand komt te vervallen. Het negatieve effect hiervan bedraagt € 53.000.

Het totaal van deze ontwikkelingen brengt een negatief resultaat van € 127.000 met zich mee wat ten laste van het begrotingssaldo wordt gebracht.

Journal id 119083

Actualiseren uitgaven en inkomsten sportaccommodaties (taakveld 5.2)

7

Op basis van de werkelijke inkomsten (baten) en uitgaven (lasten) tot en met medio oktober is een prognose voor het totaal begrotingsresultaat voor de sportaccommodaties (taakveld 5.2) opgesteld.

De verwachting is dat de baten € 89.000 hoger worden. Dit wordt veroorzaakt door met name:

- hogere inkomst van de SPUK-sport (€ 143.000);
- hogere inkomsten uit de verhuur van de sportaccommodaties (€ 6.000); en
- lagere inkomsten bij de zwembaden (€ 60.000).

De lagere inkomsten bij zwembaden worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de lagere inkomsten voor de horeca van zwembad De Wetterstins. De langere sluiting van zwembad De Wetterstins tijdens de zomermaanden heeft een nadelig effect op de inkomsten. Dit wordt deels gecompenseerd door hogere inkomsten bij zwembad De Sawn Doarpen.

De uitgaven nemen met € 82.000 toe. Hiervoor zijn de belangrijkste oorzaken:

- aanschaf van sportinventaris in de gymzalen en sporthallen, er zijn een aantal duurdere installaties vervangen (€ 38.000);
- hogere OZB aanslagen voor met name de kunstgrasvelden en sporthal De Nije Westermar (€ 39.000).

Per saldo is er een voordeel van € 7.000 en dat heeft een positief effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119076

Actualisering budget Informatieveiligheid

– 10

Gemeenten zijn steeds vaker doelwit van cybercriminaliteit. Dit kan leiden tot het stilleggen van kritische bedrijfsprocessen zoals burgerzaken, belastingen en vergunningverlening met een aanzienlijke maatschappelijke impact als gevolg. Het is dan ook belangrijk om de kennis en weerbaarheid tegen dit soort aanvallen te verhogen. Gelijktijdig is het lastig om in het brede digitale landschap alle risico's en effecten (goed) zichtbaar te maken.

Vanuit de werkgroep cyberveiligheid RBPO Noord Nederland is het projectplan "versterken digitale weerbaarheid Fryslân" opgesteld, om gezamenlijk de weerbaarheid van Friese gemeenten tegen cyberaanvallen te versterken. De werkgroep bouwt regionale netwerken rondom de cyberwegenkaart, zet in op regio-brede implementatie van best practices en streeft hierbij de doelen na die zijn beschreven in het Regionaal Veiligheidsbeleid van het RBPO.

Vanuit het ministerie van BZK draait het programma "weerbaar bestuur". Naast de aandacht voor versterking van de persoonlijke weerbaarheid van bestuurders en ambtenaren is er binnen dit programma ook aandacht voor versterking van kwetsbare processen. Per provincie zijn hiervoor gelden beschikbaar gesteld. Provincie Fryslân heeft aangegeven in dit kader mee te willen werken aan de versterking van gemeentelijke processen ten aanzien van cyberveiligheid in Fryslân. Van elke deelnemende gemeente wordt een bijdrage gevraagd van € 10.000. De uitvoering vindt dit jaar nog plaats in de WM8KTD.

Door deel te nemen aan dit project en samen te werken in regionaal verband, delen we kennis, middelen en best practices. Dit verhoogt de algehele effectiviteit van onze weerbaarheidsmaatregelen.

Door deze begrotingswijziging wordt de bijdrage aan de WM8KTD verhoogd met € 10.000 en heeft deze wijziging een negatief effect op het begrotingssaldo van de gemeente.

Journal id 119088

Actualisering budget Re-integratie

– 25

Bij de beoordeling van het re-integratie budget 2024 is geconstateerd dat het budget wordt overschreden. Dit komt hoofdzakelijk door een afwijking in de verwachte loonwaarde metingen. Voor de gemeente betekent dit een nadeel van € 25.000. Dit komt ten laste van het begrotingssaldo.

Journal id 119079

Actualisering kosten van aan- en/of verkopen van grond en/of vastgoed

– 31

Vanuit strategisch en maatschappelijk oogpunt worden door grondzaken diverse onderzoeken verricht naar aan- en/of verkopen van grond en/of vastgoed. Dit brengt diverse kosten met zich mee zoals taxatiekosten, notariskosten of juridische kosten. De verwachting is dat er in 2024 € 28.000 aan kosten wordt gemaakt voor de verwerving en verkoop van grond en/of vastgoed. Daarnaast moet er waterschapsbelasting betaald worden over de bouwgrond die de gemeente bezit. Voor 2024 is de verwachte waterschapsbelasting € 19.000. Tegenover de kosten staan ook opbrengsten van de verkoop van grond en/of vastgoed. De verwachting is dat de opbrengsten in 2024 circa € 16.000 bedragen. Door middel van deze begrotingswijziging worden de diverse kosten en opbrengsten geraamd. Deze begrotingswijziging heeft per saldo een negatief effect van € 31.000 op het begrotingssaldo.

Journal id 119059

Actualisering OZB-opbrengsten 2024

150

Op basis van de daadwerkelijk opgelegde aanslagen voor de OZB voor het jaar 2024 blijkt dat de opbrengsten hoger uitvallen dan we in de begroting hebben meegenomen. De begroting wordt opgesteld als een deel van de taxaties heeft plaatsgevonden, de waardeontwikkeling van de woningen nog niet volledig bekend zijn en er nog een volledig beeld gevormd moet worden van de verwachting van het aantal nieuw- en verbouw van woningen. Ook is het aantal bezwaren wat gehonoreerd wordt van invloed op de opbrengsten.

We verwachten voor 2024 dat de OZB opbrengst € 150.000 hoger uitvalt. Deze wijziging heeft een positief effect op het begrotingssaldo van onze gemeente.

Journal id 118829

Actualisering personeelskosten

– 123

In oktober hebben we aangegeven, dat we bij de begrotingswijzigingen van december met een update van de stand van zaken met betrekking tot de personeelskosten zouden komen.

De omstandigheden zijn ten opzichte van oktober onveranderd. Er is nog steeds sprake van een krappe arbeidsmarkt en een hoog ziekteverzuim, waardoor er meer personeel dan gemiddeld wordt ingehuurd. De krapte op de arbeidsmarkt in combinatie met een hoog ziekteverzuim veroorzaakt een oplopende werkdruk, waardoor het hier en daar in de organisatie(s) soms knelt in de uitvoering van de taken. Het verwachte financiële effect voor 2024 schatten we in op een bedrag van € 123.000 nadelig en wordt ten laste van het begrotingssaldo gebracht.

Hiervan heeft een bedrag van € 66.000 (voordelig) betrekking op de ontwikkelingen van de salarislasten c.a. van het eigen personeel, € 53.000 (nadeel) op de te verwachten kosten van inleen, € 114.000 (nadeel) op de kosten van inhuur voor ziekte en € 22.000 (nadeel) op de actualisering voorziening spaarverlof per 31 december 2023.

Journal id 119111

Actualisering personeelskosten WM8KTD

162

In oktober hebben we aangegeven, dat we bij de begrotingswijzigingen van december met een update van de stand van zaken met betrekking tot de personeelskosten zouden komen.

De omstandigheden zijn ten opzichte van oktober voor wat betreft een krappe arbeidsmarkt, een hoog ziekteverzuim werkdruk en daardoor knelpunt in de uitvoering van de taken zijn onveranderd.

Het verwachte financiële effect voor 2024 vanuit de werkmaatschappij op de bijdrage schatten we voor onze gemeente in op een bedrag van € 128.000 voordelig.

Deze voordelige ontwikkeling bestaat uit de volgende componenten. De ontwikkelingen van de salarislasten c.a. van het eigen personeel en de te verwachten kosten van inleen bij de werkmaatschappij vallen ten opzichte van de begroting € 1.412.000 voordeliger uit. Dit wordt met name veroorzaakt door het niet of later invullen van vacatures als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt. De ziektekosten daarentegen vallen € 1.396.000 hoger uit dan bij de begroting voorzien. Daarnaast is de voorziening spaarverlof per 31 december 2023 geactualiseerd (€ 56.000 nadelig) en is de stelpost overhead komen te vervallen (€ 228.000 voordelig).

Deze begrotingswijziging heeft gevolgen voor de bijdrage van de beide gemeenten. Voor onze gemeente gaat de bijdrage met € 128.000 omlaag (€ 80.000 op basis van 50/50 en € 68.000 op basis van tenzij).

Daarnaast valt er nog de taakmutatie met betrekking tot de BOA werkzaamheden (€ 34.000 voordelig) vrij als gevolg van de actualisering van de personeelslasten binnen de werkmaatschappij. Dit bedrag was nog niet als bijdrage overgeheveld, maar is gezien de verwachte ontwikkeling van de personeelskosten binnen de werkmaatschappij ook niet nodig. Per saldo leidt deze begrotingswijziging tot een voordeel van € 162.000 voor het begrotingssaldo.

Journal id 119108

Afboeken boekwaarden schoolgebouwen, dorpshuis Yn'e Mande en gymlokaal Tytsjerk in verband met bouw MFC Tytsjerk en MFA Jistrum – 247

In Tytsjerk en Jistrum wordt gewerkt aan de realisatie van multifunctionele gebouwen waarin onder meer de basisscholen worden gehuisvest. Dit betekent dat de bestaande schoolgebouwen definitief hun functie verliezen en dat de betreffende boekwaarden, uitgezonderd de grondkosten, moeten worden afgeboekt. Het betreft de master Fennemaskoalle en It Lemieren in Tytsjerk en It Iepen Stee en De Finne in Jistrum.

In Tytsjerk maakt het dorpshuis Yn'e Mande deel uit van het MFC. In dat gebouw zijn in het verleden investeringen gedaan die met de realisatie van het MFC teniet worden gedaan. Ook die moeten worden afgeboekt.

Daarnaast verliest ook het bestaande gymnastieklokaal in Tytsjerk zijn huidige bestemming en worden de sporttechnische investeringen afgeboekt. Omdat het gebouw blijft bestaan hoeven de bouwtechnische investeringen niet te worden afgeboekt, die worden als boekwaarde verrekend bij de verkoop van het gebouw.

De betreffende kosten zijn niet expliciet benoemd in de raadsvoorstellen die aan de realisatie van het MFC en MFA ten grondslag liggen. Deze kosten worden geacht goedge maakt te worden door de herontwikkeling van de verschillende locaties, die opbrengsten/resultaten zijn buiten het kader van de realisatie van het MFC en de MFA gehouden. Maar omdat de boekwaarden nog dit jaar volgens de regels van het BBV (Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies) moeten worden afgeschreven, leidt dat in 2024 tot extra kosten.

De totale extra afschrijvingen bedragen € 247.000. Dit heeft een negatief effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118712

Bijstellen budgetten Jeugd – 1.975

Aanleiding

Op dit moment signaleren wij dat er eind van dit kalenderjaar een tekort dreigt te ontstaan van circa € 1,97 miljoen op het budget voor jeugdhulp. De betalingen van juni t/m augustus zijn hoger dan de maanden ervoor en wijken ook af van voorgaande jaren. Inmiddels is bekend dat deze trend zich ook voordoet bij andere Friese gemeenten.

Oorzaken

1. Nieuw inkoopbeleid

De belangrijkste oorzaak lijkt te zitten in de nieuwe inkoop Jeugdhulp die per 1 januari 2024 van kracht is. 'Oude' trajecten mochten uiterlijk eind juni 2024 en moeten, bij een blijvende zorgvraag, vanaf dat moment worden omgezet naar een nieuw traject. Omdat bij hersteltrajecten de 70/30 financieringsregel geldt (70% wordt betaald bij de start van zorg en 30% bij het afsluiten), betekent dit dat er veel 30% betalingen zijn gedaan rond eind juni. Tegelijkertijd zijn er veel nieuwe trajecten opgestart omdat de zorgvraag nog doorliep. Hierdoor zijn er ook veel 70% betalingen gedaan in de periode juli en augustus.

Een ander gevolg van de nieuwe inkoop heeft betrekking op duurzame trajecten. Bij deze trajecten is de financieringssysteem PxQ, waarbij per maand wordt afgerekend. De nieuwe inkoop heeft ervoor gezorgd dat veel duurzame trajecten moeten worden omgezet naar hersteltrajecten waardoor er ineens 70% moet worden betaald. Dit zorgt voor een piek in de betalingen.

2. Nieuwe indeling en verhoging kostprijs van profielen

Er is sinds de nieuwe inkoop sprake van een nieuwe indeling in profielen. Waar voorheen profielen 1 t/m 7/8 mochten worden gebruikt, heb je nu te maken met profielen A. t/m F.

De kosten van deze nieuwe profielen zijn gestegen, vanuit de gedachte om beter aan te sluiten bij de werkelijke kosten. Profiel B (een laag profiel dat veel wordt ingezet) is meer dan 2 keer zo duur ten opzichte van de vorige inkoop (van € 2.100 naar € 5.000). De nieuwe indeling in profielen lijkt dus kostenverhogend te zijn.

De hogere kosten in 2024 geven geen voorspelling over de kostenontwikkeling in 2025. De ontwikkeling in de kosten voor de jeugdzorg zijn afhankelijk van meerdere factoren zoals cliëntontwikkeling, indexaties, jurisprudentie, wetgeving. Uiteraard zien we de piek in 2024 als een zorgelijke ontwikkeling die wij gedurende 2025 goed blijven monitoren. Indien nodig zullen wij u actief informeren over de ontwikkelingen rondom de kosten.

Voor 2024 betekent dit een nadeel van € 1.975.000 ten laste van het begrotingssaldo.

Jaarboek id 118964

Bijstellen budgetten WMO

1.464

Op meerdere onderdelen binnen de WMO is de verwachting dat de realisatie voordeliger uitpakt dan van tevoren begroot. Om deze reden stellen wij voor om € 1.464.000 vrij te laten vallen ten gunste van het begrotingssaldo 2024. De oorzaken van het voordelig resultaat zijn als volgt:

- Vanuit Beschermd Wonen (BW) wordt wederom een forse teruggave verwacht (+/- € 510.000). De toegang tot BW is tot 1 januari 2024 gedaan door een Expertise team van Sociaal domein Fryslân (SDF). Vanaf 2024 is de toegang lokaal bij alle gemeentes belegd. Sinds de openstelling in 2021 van de Wet langdurige zorg (Wlz) voor mensen met een psychische problematiek is de instroom in BW fors gedaald. In het voorjaar van 2023 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt om instroom in de Wlz Ggz (Geestelijke gezondheidszorg) terug te dringen. De doordecentralisatie van BW staat nog steeds in de planning. Allemaal ontwikkelingen waarom niet gerekend kan worden dat teruggaven op BW structureel zullen zijn;
- Op Dagbesteding is sprake van een forse onderbesteding (voordeel van € 450.000);
- Op Hulp Bij Huishouden wordt een voordeel van € 210.000 verwacht;
- Begeleiding pakt € 180.000 voordeliger uit;
- Er wordt naar verwachting voor een lager bedrag hulpmiddelen verschaft dan is begroot (voordeel van € 180.000);
- Tot slot is er in 2023 rekening gehouden met een grotere teruggave van Beschermd Wonen dan gerealiseerd. Dit levert een eenmalig nadeel op van € 130.000.

Per saldo komt het bedrag van € 1.464.000 ten gunste van het begrotingssaldo.

Journal id 118970

Bijstelling leges (piek) reisdocumenten

140

In 2014 werd de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen verlengd van vijf naar tien jaar. Vanaf 2024 worden de effecten van de nieuwe cyclus die zijn ontstaan door invoering van de langere geldigheidsduur van paspoorten en identiteitskaarten zichtbaar.

Volwassenen die tussen 2014 en 2018 een reisdocument hebben aangevraagd, komen vanaf 2024 een nieuw document aanvragen. Deze piek duurt tot 2029 en is voor wat betreft de opbrengsten reeds verwerkt in de meerjarenbegroting 2025–2028. Door middel van deze begrotingswijziging wordt het financiële effect van de piek van de reisdocumenten verwerkt in de begroting 2024. Bij deze begrotingswijziging is rekening gehouden met de afdracht van de leges aan het Rijk. Per saldo leidt dit tot een positief effect van € 140.000 op het begrotingssaldo.

Journal id 119118

Correctie Omtinken foar Elkenien

175

Bij het opstellen van de primitieve begroting 2023 is in de raming de reservering van het budget voor voortzetting van het project "Omtinken foar Elkenien" opgenomen. Omdat de uitvoering hiervan is belegd in de WM8KTD, is de raming van de kosten opgenomen voor het project in de begroting van de Werkmaatschappij. Deze kosten worden door middel van de bijdrage aan gemeente Tytsjerksteradiel in rekening gebracht. In de begroting van de gemeente zit dit opgenomen in de bijdrage aan de Werkmaatschappij. Abusievelijk is de opgenomen reservering daarop niet in mindering gebracht. In feite is er nu sprake van een dubbele dekking voor dit project. Deze begrotingswijziging herstelt de gebleken omissie voor 2024. Het jaar 2023 was al hersteld. Hierdoor valt een bedrag van € 175.000 vrij en wordt toegevoegd aan het begrotingssaldo. In de begroting 2025–2028 is dit structureel hersteld.

Journal id 118703

Herziening begroting 2024 GR Mobiliteitsbureau NO Fryslân

– 16

De raad heeft op 25 mei 2023 besloten om de gevolgen van de begroting 2024 van de GR Mobiliteitsbureau NO Fryslân te verwerken in de gemeentebegroting. Er is eerder sprake geweest van een herziening van de begroting die verwerkt is in de gemeentelijke begroting. Inmiddels is er een tweede herziening geweest op deze begroting, welke in de gemeentelijke begroting verwerkt dient te worden. Er is sprake van een negatieve ontwikkeling van per saldo € 16.000, die via deze begrotingswijziging ten laste wordt gebracht van het begrotingssaldo.

Journal id 119024

Hogere kosten externe juridische advisering

– 45

In de begroting hebben we voor kosten van externe juridische advisering jaarlijks een bedrag van € 29.000 meegenomen. Voorafgaand aan een begrotingsjaar is niet in te schatten hoeveel externe advisering voor dossiers noodzakelijk is.

In 2024 zijn er meer proceskosten gemaakt. Het betreft hier kosten inzake diverse bezwaar- en beroepszaken. Ook zijn er dit jaar diverse vragen in het kader van het 'Didam-arrest' uitgezet bij externe juristen, om hiermee als gemeente onze positie te bepalen in dossiers waarbij we risico's liepen. We verwachten voor 2024 uit te komen op een bedrag van € 74.000 aan externe juridische advisering.

Door middel van deze begrotingswijziging wordt € 45.000 extra budget aangevraagd. Deze wijziging heeft een negatief effect op het begrotingssaldo van de gemeente.

Journal id 118865

Inkomensregelingen (BUIG)

– 238

In oktober is de definitieve Rijksbijdrage voor de BUIG (inclusief de Loonkostensubsidie) over 2024 bekend gemaakt. De definitieve bijdrage is € 589.000 hoger dan waarmee in onze begroting rekening mee was gehouden.

Tegelijk laten de ontwikkelingen van de uitkeringen een negatief beeld zien. De stijgende trend in uitkeringen zet door. Dit resulteert in een verwachte hogere uitkeringslast van ongeveer € 533.000.

Ook de raming van de loonkostensubsidies is aan de lage kant geweest. Het aantal verstrekkingen hiervan laat een stijgende tendens zien. De verwachting is dat dit leidt tot een hogere last van ongeveer € 361.000.

Verder hebben we nog een correctie doorgevoerd op de ramingen, omdat een deel van de meerjarige effecten niet was meegenomen in de meerjarenramingen. Het gevolg daarvan is een voordeel van € 67.000.

Per saldo verwachten we voor de inkomensregelingen Bijstand en IOAW in 2024 ten opzichte van de huidige begroting een nadeel van € 238.000. Dit nadeel komt ten laste van het begrotingssaldo.

Journal id 119073

Laadpaal voor elektrische auto's in Suwâld

– 3

Vanuit duurzaamheid wordt gewerkt aan de realisatie van een laadpaal voor elektrische auto's in Suwâld. Voorwaarde voor het plaatsen van een laadpaal is dat de grond in eigendom van gemeente is. Geschikt terrein voor de laadpaal is in handen van een inwoner van de gemeente. Aan de inwoner is een voorstel tot grondruil gedaan. Deze grondruil brengt in 2024 kosten met zich mee zoals taxatiekosten, kosten splitsing kadastraal perceel en akte van levering. Aangezien de gemeente initiatiefnemer is, komen deze kosten voor rekening van de gemeente. De totale kosten worden geschat op € 3.000. Door middel van deze begrotingswijziging wordt voorgesteld € 3.000 beschikbaar te stellen voor de grondruil, zodat er laadpalen geplaatst kunnen worden in Suwâld. Deze wijziging heeft een nadelig effect voor het begrotingssaldo.

Journal id 118923

Onderbesteding budget externe advisering Rekenkamer

15

In juni en september zijn twee onderzoeken afgerond. Deze onderzoeken waren in 2023 gestart. Ook door de voorzitterswissel en nieuwe leden kon de Rekenkamer slechts één onderzoek starten in 2024. Hierdoor is er voor 2024 een onderbesteding van € 15.000. Deze wijziging heeft een positief effect op het begrotingssaldo van de gemeente.

Journal id 118828

Openbare verlichting

– 20

In 2024 hebben we te maken met meer onderhoudskosten voor Openbare verlichting dan oorspronkelijk begroot. Dit heeft twee oorzaken:

- 1) Er wordt meer schade veroorzaakt door derden dan voorzien. Deze schadeposten worden verhaald. Het effect hiervan is € 20.000 aan extra onderhoudskosten die echter worden vergoed.
- 2) Daarnaast is het onderhoudsbudget van 2023 naar 2024 niet geïndexeerd en is er ook geen aanpassing toegepast voor areaaluitbreiding. De prijzen voor materiaal zijn echter juist sterk gestegen. Op basis van de lopende en noodzakelijke onderhoudskosten wordt verwacht dat er aanvullend nog € 20.000 extra budget noodzakelijk is in 2024.

Dit effect gaat ten laste van het begrotingsresultaat dat hierdoor met € 20.000 wordt verlaagd.

Journal id 118992

Septembercirculaire 2024

1.051

Inmiddels is de septembercirculaire 2024 doorgerekend. Deze konden we nog niet verwerken in de begrotingswijzigingen van oktober. De bruto ontwikkeling van septembercirculaire ten opzichte van de meicirculaire bedraagt € 1.108.000.

Dit bedrag bestaat met name uit ontwikkeling lonen, prijzen en hoeveelheden (€ 297.000), plafond BCF 2024 (€ 754.000) en taakmutaties (€ 57.000).

We stellen voor om van dit brutobedrag de middelen voor de taakmutaties, omdat hier verwachte corresponderende uitgaven tegenover staan of komen te staan. In totaal gaat het hierbij om een bedrag van € 57.000. Hierdoor is per saldo sprake van een nettoresultaat van € 1.051.000 voor de begroting 2024. Hieronder vindt u nog een nadere toelichting op de verschillende onderdelen.

Loon, prijs en hoeveelheidsontwikkelingen:

In de berekening van de septembercirculaire is rekening gehouden met de meest actuele maatstaven (b.v. aantallen inwoners, woningen, minderheden, WOZ, enzovoort). Dit leidt tot een voordelige ontwikkeling van € 297.000.

Taakmutaties:

In de septembercirculaire zijn vijf taakmutaties opgenomen, te weten Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang (€ 2.000), Einde lening inburgeringsplichtig (€ 2.000), Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) (€ 4.000), Wet Betaalbare huur (€ 25.000), Alleenverdienersproblematiek 2023–2024 (€ 24.000).

We reserveren deze bedragen voorlopig. In het kader van de actualisering van de taakmutaties en de overlopende posten is de status van deze posten beoordeeld.

Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2024

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is sinds 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals die volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds. Het plafond wordt daarnaast aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met toevoegingen of onttrekkingen aan het BCF. Als het plafond overschreden wordt, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds en provinciefonds. Hierdoor zijn het BCF en het gemeente- en provinciefonds communicerende vaten.

In deze circulaire is een geactualiseerde raming voor de jaren 2024 tot en met 2029 opgenomen. Voor onze gemeente resulteert dit in een voordeel van € 754.000.

Per saldo is het nettoresultaat van de septembercirculaire voor de begroting 2024 € 1.051.000. dit bedrag voegen we toe aan het begrotingssaldo.

Journal id 119114

Terugbetaling bijdragen fractieondersteuning

16

In de raadsvergadering van 20 december 2018 is de verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gewijzigd vastgesteld. Deze verordening heeft betrekking op de fractievergoedingen 2019 – 2023. Daarin is onder meer geregeld dat elke fractie jaarlijks vóór 15 februari bij de griffier verantwoording aflegt over de uitgaven van de verstrekte bijdragen voor fractieondersteuning. In het presidium is afgesproken dat in verband met de inwerkingtreding van de nieuwe verordening per 1 januari 2024 de eindafrekening niet over vier, maar over vijf jaar zal worden berekend. Dit betekent dat de afrekening over de jaren 2019–2023 in 2024 heeft plaatsgevonden. Uit de eindafrekening bleek dat vijf van de zeven fracties een ruim bedrag terug moesten betalen aan de gemeente. In totaal gaat het om € 16.000.

Deze wijziging heeft een positief effect op het begrotingssaldo van de gemeente.

Journal id 119040

Vergoedingen glasvezelnetwerk

40

In onze gemeente worden op dit moment twee glasvezelnetwerken aangelegd. Met beide bedrijven zijn samenwerkingsovereenkomsten gesloten waardoor de gemeente een vergoeding ontvangt. Deze bestaat uit twee delen:

- 1) leges voor vergunningen en beheer & toezicht
- 2) degeneratievergoeding: vergoeding voor toekomstig herstel door extra schade die is ontstaan in de openbare ruimte en na de garantietermijn van 1 jaar weer voor rekening van de gemeente is.

In 2024 is er veel werk verzet door de netwerkbedrijven en daarom ontvangt de gemeente in 2024 meer vergoedingen dan in eerdere jaren. Aan extra leges wordt een bedrag van € 40.000 verwacht en aan extra degeneratievergoeding een bedrag van € 375.000. Dit laatste bedrag storten we in de voorziening onderhoud wegen zodat dit bedrag op termijn beschikbaar blijft voor de herstelwerkzaamheden als gevolg van graafschade.

De extra legesopbrengst heeft een positief effect op het begrotingssaldo van € 40.000.

Journal id 119016

Voortzetting samenwerking EuropaPact Fryslân

– 26

De ANNO gemeenten hebben sinds 2022 in eerste instantie voor een periode van twee jaar deelgenomen aan EuropaPact. Het samenwerkingsverband van de provincie, Friese gemeenten en maatschappelijke organisaties om kansen die Europese agenda's Fryslân bieden te verzilveren. In de begroting 2025–2028 is de bijdrage opgenomen deelname in EuropaPact Fryslân met de ANNO-gemeenten te continueren t/m 2027. Omdat de gemeenten in eerste instantie voor twee jaar hebben deelgenomen t/m voorjaar 2024 en het besluit voor de bijdrage van 2025–2027 bij de begroting is genomen, vraagt de bijdrage voor 2024 nog een wijziging in deze begroting. De bijdrage voor 2024 is € 26.000. We nemen dit bedrag mee ten laste van het begrotingssaldo.

Journal id 119133

Vrijval taakmutaties fysiek domein

37

Voor het fysiek domein stonden nog een aantal taakmutaties gereserveerd voor respectievelijk de Wet Toezicht en Handhaving gastouderschap (€ 8.000), toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang (€ 2.000), Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (€ 9.000), Waterschapsverkiezingen (€ 5.000), Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag (€ 7.000), Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) (€ 4.000) en Basisregistratie Personen (BRP) experiment (€ 2.000).

Deze stelposten kunnen nu vrijvallen ten gunste van het begrotingsresultaat, omdat gezien de voortgang van het jaar 2024 hiervoor geen extra kosten meer worden verwacht.

Per saldo een voordeel van € 37.000 voor het begrotingssaldo.

Journal id 119098

Wet open overheid (Woo) gelden

93

In het kader van de Wet open overheid (Woo) is er voor 2024 een structureel budget van € 75.000 beschikbaar naast een incidenteel budget van € 116.000. Voor 2024 zijn hier de volgende bestedingen van gedaan en valt er tevens een deel van de middelen vrij ten gunste van het begrotingssaldo.

Structureel budget:

Uit dit budget wordt 0,4 fte bekostigd om de Woo binnen de gemeentelijke organisatie te implementeren en vorm te geven. De kosten hiervan bedragen € 35.000. Ook is in 2023 een anonimiseringsstool aangeschaft om de documenten te anonimiseren en datalekken te voorkomen. De structurele kosten daarvan bedragen € 7.000. In totaal bedragen de structurele kosten € 42.000. Het afgelopen jaar zijn er als gevolg van de komende ontvlechting geen concrete acties meer opgepakt. Het restantbedrag van het structureel budget in 2024 ten bedrage van € 33.000 valt eenmalig vrij.

Incidenteel budget:

In 2024 zijn geen nieuwe plannen opgepakt als gevolg van de komende ontvlechting. Het budget van

€ 116.000 blijft daarmee over. Voor 2025 zijn een aantal plannen ingediend die grotendeels vanuit het beschikbare incidentele budget van 2025 gedekt kunnen worden. Voor een klein deel van de te verwachten kosten is het budget van 2025 niet toereikend. Daarom stellen wij voor om een bedrag van € 15.000 via de reserve overlopende posten over te hevelen van 2024 naar 2025. Van de resterende incidentele middelen valt € 60.000 vrij ten gunste van het begrotingssaldo. De overige € 41.000 heeft betrekking op een verschuiving binnen de reserves en heeft daarom geen effect op het begrotingssaldo.

Per saldo heeft deze begrotingswijziging een positief effect op het begrotingssaldo van de gemeente van € 93.000 en blijft een bedrag van € 41.000 in de Algemene Reserve.

Journal id 118955

Zwerfafval

40

In 2024 zijn er een tweetal vergoedingen voor Zwerfafval ontvangen:

- 1) Incidentele uitkering extra aanpak Zwerfafval 2024 € 30.000
- 2) Prullenbakvergoeding € 30.000

De eerste vergoeding is toegekend op basis van een plan voor extra inzet en betreft feitelijk de verdeling van het restant saldo door Verpact van de oude structurele vergoeding voor zwerfafval vanuit de verpakkingsindustrie.

In 2025 zullen de uitgaven volgen van dit plan waaronder de plaatsing/vervanging van blikvangers. Daarom wordt voorgesteld om dit budget van € 30.000 via de Reserve overlopende posten mee te nemen naar 2025.

De tweede vergoeding betreft € 30.000 aan prullenbakvergoeding. Het is op dit moment nog onduidelijk of deze vergoeding nu structureel zal worden ontvangen. Dit bedrag was niet voorzien en vormt een meevaller voor het begrotingsresultaat 2024.

Daarnaast heeft het Ministerie van Infrastructuur besloten om de Single Use Plastic (SUP) vergoeding voor het verwerken van zwerfafval voor 2024 pas uit te keren in 2025. Zodra hier meer over bekend is, zal dit via een begrotingswijziging worden gemeld.

Tot slot wordt verwacht dat op basis van de uitgaven t/m september 2024 er ca. € 10.000 zal overblijven van het budget.

Alle ontwikkelingen samen leiden in totaal tot een positief effect voor het begrotingsresultaat van € 40.000.

Journal id 118993

Begrotingswijzigingen zonder effect op het saldo

Naam en omschrijving wijziging

Aangevraagde FrIZA middelen en lokale aanjager FrIZA

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken zijn afspraken gemaakt tussen het ministerie van VWS en een groot aantal partijen in de zorg en ondersteuning. Eén van de afspraken is het opstellen van een Regioplan voor elke regio. Het regioplan FrIZA zet in om de transformatie van zorg naar gezondheid in Fryslân te kunnen realiseren. We werken in Fryslân al provinciaal samen op verschillende thema's en programma's zoals de brede samenwerking op preventie vanuit de Friese Preventieaanpak. Naast deze provinciale samenwerking met vele partners is ook lokale uitvoeringskracht essentieel om de opgaven uit het regioplan FrIZA te kunnen gaan behalen.

Aangevraagde middelen FrIZA

De gemeente Smallingerland als gemandateerde gemeente heeft aan Veiligheidsregio Fryslân een subsidie toegekend van € 2.714.000 voor onze aanvraag "Friese Preventieaanpak (FPA)". Voor onze gemeente is € 97.000 beschikbaar gesteld in 2024. Deze wijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo van de gemeente.

Inzet aanjager FrIZA-middelen

Onderdeel van de aanvraag is het ondersteunen van de uitvoeringskracht van gemeenten door middel van het beschikbaar stellen van middelen voor lokale aanjagers. Hiervoor is per gemeente een bedrag beschikbaar gesteld van maximaal € 82.000 per jaar (bovenop de € 97.000). De uitvoering hiervan vindt plaats vanuit de Werkmaatschappij. Met deze begrotingswijziging stellen wij voor om € 60.000 (per gemeente) beschikbaar te stellen voor het dekken van de kosten van de lokale aanjager.

De middelen ontvangen wij van de Veiligheidsregio Fryslân waardoor de begrotingswijziging geen effect heeft op het begrotingssaldo van de gemeente. De bijdrage aan de werkmaatschappij wordt wel verhoogd met € 60.000.

Journal id 119037

Aanpak Energiearmoede

Het Rijk heeft voor de aanpak van energiearmoede middelen ter beschikking gesteld voor de periode 2022 t/m 2025. Deze middelen worden uitgekeerd door middel van een specifieke uitkering (SPUK) aan de gemeenten. Het doel van de specifieke uitkering is om huishoudens die kampen met energiearmoede te ondersteunen met energiebesparende maatregelen, waardoor hun energierekening wordt verlaagd. Gemeenten bepalen grotendeels zelf hoe ze de middelen besteden. Voor de jaren 2024 en 2025 resteert er nog € 582.000 van de SPUK. Voor 2024 gaan we hiervan € 200.000 in zetten voor energiebesparende maatregelen. Daarnaast vragen we middelen voor de inzet van een coördinator energiearmoede. Deze coördinator is in dienst bij de Werkmaatschappij. De kosten worden geraamd op € 82.000. Gemeente Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel dragen hierin bij voor elk 50%. Hierdoor bedragen de kosten voor gemeente Tytsjerksteradiel € 41.000.

Door middel van deze begrotingswijziging voeren we de ontvangen middelen en de te verwachten kosten op. Deze begrotingswijziging is budgettair neutraal en heeft geen gevolgen voor het begrotingssaldo. Wel leidt het tot een verhoging van de bijdrage aan de werkmaatschappij.

Journal id 118745

Actualisatie budgetten pre nationaal isolatieplan middelen

In 2023 is door het Rijk € 130.000 aan nationaal isolatieplan middelen toegekend aan onze gemeente. Deze middelen worden aangeduid als Pre-NIP middelen. De middelen worden besteed aan isolatie van particuliere woningen. De vier ANNO gemeenten hebben besloten een pilot uit te voeren in Drogeham-Kootstertille. Voor deze pilot worden de projectkosten (bijv. communicatiekosten en kosten van energiescans) geraamd op € 23.000. Elke ANNO gemeente draagt na afronding van het project 25% (circa € 6.000) bij aan deze

projectkosten. Gemeente Achtkarspelen is penvoerder van het project. Het project is in uitvoering en de verwachting is dat het project niet wordt afgerond in 2024. Er vindt dit jaar dan ook nog geen doorbelasting plaats van de projectkosten door de penvoerder en er worden nog geen Pre-NIP middelen besteed. Door middel van deze begrotingswijziging wordt de raming van de Pre-NIP middelen geactualiseerd. De begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119075

Actualisatie riolering

Op basis van de gerealiseerde kosten tot en met augustus is gekeken naar de budgetten van rioolbeheer. Het budget voor communicatie en inkomensoverdrachten aan gemeenten van samen € 36.000 wordt niet benut. Daarnaast verwachten we door groei van het aantal huishoudens circa € 15.000 meer aan rioolheffing. Ook voor het aantal nieuwe rioolaansluitingen zien we € 5.000 extra inkomsten.

Het onderhoudsbudget voor gemalen dient echter te worden bijgesteld met € 50.000 door hogere materiaalkosten en de keuze voor meer gedeeltelijke in plaats van gehele vervangingen.

Resteert een positief saldo van € 6.000 dat in het gesloten stelsel van rioolheffing ten gunste van de voorziening riolering wordt gebracht. Deze wijziging heeft daarom geen invloed op het begrotingssaldo.

Journal id 119017

Baggeren

Door de gemeenten is er in 2023 met Wetterskip Fryslân heronderhandeld over de bijdrage voor vijveronderhoud. Door inflatie zijn de prijzen voor baggeren fors gestegen en daarvoor komt nu ten dele compensatie door een hogere bijdrage voor vijveronderhoud van Wetterskip Fryslân.

De kosten van baggeronderhoud lopen via de voorziening Baggeren. Het is daarom noodzakelijk om deze verhoogde bijdrage als extra storting in de voorziening Baggeren te verwerken zodat de bijdrage beschikbaar blijft voor de uitvoering van baggerwerkzaamheden.

De hogere bijdrage van het Wetterskip van € 10.000 leidt dus tot een hogere storting in de voorziening Baggeren met € 10.000.

De begrotingswijziging is daarmee neutraal en heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119055

Bijdrage aanjaagfunctie toerisme

In het beleidsplan voor toerisme en recreatie 'Tytsjerksteradiel folle mear om te ûntdekkjen' is de keuze gemaakt om voor het realiseren van de ambitie in te zetten op de drie clusters Trynwâlden, Earnewâld e.o. en de Burgumer Mar. Doel is het enthousiasmeren van ondernemers om met elkaar het aanbod voor toerisme en recreatie te versterken. Voor het cluster Earnewâld is in 2023 een proces gestart om zelf als dorp een stip op de horizon te zetten. De conceptvisie is gereed en wordt binnenkort in het dorp besproken. In 2024 zijn we gestart met de clusters Trynwâlden en de Burgumer Mar waarbij we ondersteund worden door een bureau. De kosten van voor deze ondersteuning bedragen € 22.000 en worden deels gedekt uit het budget aanjaagfunctie toerisme en deels uit een subsidie van de provincie. De provincie subsidieert dit vanuit het programma Vitale logies voor de helft van de kosten (€ 11.000). Wij verwachten dat het voorwerk dat nu gedaan wordt, de komende jaren tot concrete acties leidt waarbij wij de door de raad beschikbaar gestelde aanjaagmiddelen ondersteunend in kunnen zetten. Door middel van deze begrotingswijziging wordt de bijdrage van de Provincie Fryslân geraamd. Deze begrotingswijziging is budgettair neutraal en heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118935

BREDE-SPUK (GALA)

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft een aantal bestaande regelingen op het gebied van sport, welzijn, cultuur en participatie samengevoegd tot één specifieke uitkering. Voluit heet de regeling "Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuur, participatie en de sociale basis 2023–2026". Gemakshalve wordt dit afgekort tot BREDE-SPUK. Ook wel bekend als de Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

In totaal wordt voor de jaren 2023–2026 € 2.123.000 ontvangen, wat min of meer gelijk verdeeld is over deze vier jaar. In 2024 gaat het om € 558.000. Eenmalig wordt vanuit de overgebleven middelen 2023

Begrotingswijzigingen – december 2024

€ 85.000 meegenomen naar 2024. Ook is in 2024 sprake van een indexatie van € 22.000. In totaal bedraagt het budget hiermee voor 2024 € 665.000.

Het geld moet worden besteed aan de doelen waarvoor het is bedoeld en in het jaar waarin het wordt ontvangen. Dat betekent dat ook de uitgavenkant van de begroting eveneens met € 665.000 toeneemt. Niet-bestede geld moet worden terugbetaald aan het Rijk.

In deze begrotingswijziging is tevens meegenomen dat een deel van het gebiedsteam-zorg in de school (GIS) bekostigd wordt uit de GALA middelen in plaats van de algemene reserve. Het gaat hierbij om een bedrag van € 82.000, dat hierdoor minder onttrokken hoeft te worden uit de algemene reserve.

Deze begrotingswijziging heeft geen gevolgen voor het begrotingssaldo.

Journal id 118983

Budgettering Opbrengst Doarpskuierkes

Voor het Centrale As gebied is een nieuw kaartenboek met daarin alle doarpskuierkes gemaakt. Dekking van de kosten van de nieuwe kaartenboeken vindt plaats door middel van het budget gebiedsontwikkeling Centrale As 2e fase en de opbrengsten die de gemeente ontvangt van het boekje.

De totale kosten van de Doarpskuierkes bedragen € 18.000. Deze kosten worden voor €2.000 gedekt door opbrengsten van de boekjes en de overige kosten van €15.000 komen ten laste van het budget Gebiedsontwikkeling centrale as. Door middel van deze begrotingswijziging worden de opbrengsten begroot. De begrotingswijziging is budgettair neutraal en heeft verder geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118957

Budgettering zonnepark Skûlenboarch

Om te komen tot de realisatie van een decentraal energiesysteem, één van onze vastgestelde ambities in de ANNO III, wordt de bestuursopdracht 'onderzoek eigen opwerk energievoorziening' voorbereid. Het voorstel is om als colleges van de ANNO-gemeenten tot een gezamenlijke bestuursopdracht te komen waarin de verschillende sporen in beeld worden gebracht en worden onderzocht op haalbaarheid. Vooruitlopend hierop hebben we tijdens de collegevergadering van 11 juni 2024 besloten onderzoek te doen naar de mogelijkheid om te participeren in het zonnepark van gebiedscoöperatie Skûlenboarch. Dit onderzoek zal extern worden uitgevoerd. Hiervoor wordt rekening gehouden met een budget van € 20.000. Deze uitzetting is incidenteel en wordt gedekt uit de CDOKE middelen. Deze wijziging heeft daarom geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118715

Coördinator Maatschappelijk Vastgoed onderbrengen bij gemeente

Op basis van de Kadernota 2024–2027 is bij de begroting 2024–2027 budget beschikbaar gesteld voor de functie van Coördinator Maatschappelijk Vastgoed. De uitvoering zou in eerste instantie vanuit het sociaal domein en dus de Werkmaatschappij worden gefaciliteerd om een vast aanspreekpunt te hebben. Het afgelopen jaar zijn de coördinerende taken rondom maatschappelijk vastgoed vanuit de beide gemeenten uitgevoerd. Met deze begrotingswijziging verlagen we de oorspronkelijke bijdrage aan de Werkmaatschappij en hevelen we middelen over naar de gemeenten. Deze begrotingswijziging heeft een effect op de bijdrage aan de Werkmaatschappij, maar niet op het begrotingssaldo van de gemeenten.

Journal id 119139

Extra middelen antidiscriminatie voorzieningen

Voor de versterking van de gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen zijn in de meicirculaire 2024 Gemeentefonds extra middelen beschikbaar gesteld. In Fryslân worden deze taken uitgevoerd door Tûmba.

Gemeenten en hun antidiscriminatie voorzieningen (ADV's) werken samen als het gaat om preventie van discriminatie op lokaal niveau. Voor de kerntaken van de ADV's krijgen gemeenten sinds 2009 structureel middelen via het gemeentefonds. Vanaf dit jaar krijgen gemeenten incidenteel extra middelen om samen met hun ADV's méér aan preventie te kunnen doen.

Deze middelen maken het mogelijk om op lokaal niveau maatwerk te kunnen toepassen. De ADV's kunnen gemeenten aan de hand van hun meldingscijfers adviseren over onderwerpen die hen zijn opgevallen binnen

die gemeenten.

De middelen die vanuit de circulaires worden ontvangen staan eerst gereserveerd centraal binnen programma 0. Als er meer bekend is over de besteding, worden deze middelen overgebracht naar de taakvelden waarop ze daadwerkelijk betrekking hebben. Door middel van deze begrotingswijziging worden de middelen met betrekking tot gemeentelijke antidiscriminatie voorziening overgebracht naar het desbetreffende taakveld. Deze begrotingswijziging heeft daardoor geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119013

Friese ondertitelingssoftware Griffie

Voor het gebruik van Friese ondertitelingssoftware, updates en edit tool maken we per jaar € 3.000 aan kosten. Hiervoor is budget opgenomen binnen de begroting. De uitvoering van de ICT-componenten verloopt via de WM8KTD. Hiervoor is het nodig om € 2.000 vanuit onze gemeente als bijdrage over te hevelen naar de WM8KTD. Deze wijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo van de gemeente, maar wel op de bijdrage van onze gemeente aan de WM8KTD.

Journal id 119028

Gereserveerde middelen ontmoetingscentrum Gytsjerk

In 2021 is voor het ontmoetingscentrum Gytsjerk (de Bân) een bedrag van € 43.000 aan de vereniging voor dorpsbelangen uitgekeerd uit de hiervoor gereserveerde middelen. Dit bedrag was bedoeld om in de bibliotheek in Gytsjerk eerst voor een periode van vier jaar een ontmoetingsruimte te realiseren.

Vanwege te weinig animo en vrijwilligersinzet, mede door corona, is de Bân ter ziele gegaan. Het overgebleven geld ten bedrage van € 28.000 is in 2023 teruggestort op onze rekening. Doarpsbelang heeft destijds gevraagd of dit overgebleven budget beschikbaar kan blijven voor het dorp.

Via deze begrotingswijziging van december 2023 hebben we het bedrag van € 28.000 voorlopig binnen de AR gereserveerd voor initiatieven vanuit het dorp. Binnen de Algemene Reserve stond voor 2024 tevens voor de tweede tranche nog een bedrag van € 57.000 gereserveerd. Destijds voor een vervolg van het ontmoetingscentrum in de bibliotheek na evaluatie van de eerste vier jaar.

Samen vormt dit een bedrag van € 85.000. Er zijn dit jaar geen initiatieven ontwikkeld voor ontmoeting in Gytsjerk. Via deze begrotingswijziging stellen we voor om het bedrag van € 85.000 binnen de algemene reserve te reserveren voor 2025.

Deze begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119057

Implementatie OPENburgerzaken

Tijdens de collegevergadering van 24 september 2024 hebben we besloten tot de aanschaf van OPENburgerzaken. Aansluiten op OPENburgerzaken zorgt voor efficiëntere dienstverlening naar de inwoner en maakt het werk minder foutgevoelig doordat het systeem taken overneemt of meedenkt. De kwaliteit van Basisregistratie Personen (BRP) verbetert hiermee waardoor overheidsinstanties worden voorzien van de juiste informatie. Daarnaast wordt van de inwoner zelf minder gevraagd en sluiten overheidsprocessen beter op elkaar aan. Door middel van deze begrotingswijziging vragen we voor de eenmalige implementatiekosten en opleidingskosten van OPENburgerzaken in 2024 € 4.000. Deze incidentele kosten worden ten laste gebracht van de algemene reserve.

De structurele kosten van € 5.000 worden vanaf 2025 gemaakt en worden via de begrotingswijzigingen van april ten laste van het begrotingsresultaat gebracht.

Journal id 119090

Inkomsten Investeringsimpuls Verkeersveiligheid

De gemeente heeft subsidie ontvangen van het Rijk om investeringen te doen in verkeersveiligheid via de regeling Investeringsimpuls Verkeersveiligheid. De bijdrage bedraagt 50% van de norm aanlegkosten van een verkeersmaatregel.

Deze bijdragen worden geïntegreerd met het reguliere vervangings- en onderhoudswerk voor wegen. In 2024 worden er maatregelen toegepast bij de volgende werken waarmee de volgende bijdragen zijn gemoed:

- Canterlandse weg Gytsjerk: aanbrengen van kruispuntplateaus in 30km/h zones; bijdrage € 48.750
- Hornstrasingel Burgum: aanbrengen van kruispuntplateaus in 30km/h zones; bijdrage € 25.000

In totaal gaat het om een bijdrage van € 73.750.

De volledige aanlegkosten van de maatregelen gaan ten laste van de voorziening onderhoud wegen. Daarom wordt deze 50% bijdrage vanuit de Investeringsimpuls Verkeersveiligheid als extra storting in de voorziening onderhoud wegen verwerkt. De begrotingswijziging is daarmee budget neutraal en heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119029

Noodzakelijke upgrading financieel informatiesysteem naar een nieuw platform in de Cloud

In de raadsvergadering van 11 juli 2024 is met de vaststelling van de jaarrekening de overheveling van het incidentele budget van € 60.000 voor de noodzakelijke upgrade financieel systeem naar de Cloud geregeld. Door middel van deze begrotingswijziging wordt het geld weer beschikbaar gesteld in 2024. De uitvoering hiervan vindt plaats via de WM8KTD.

De noodzakelijke upgrading van het financieel informatiesysteem naar een nieuw platform in de cloud zorgt voor een verhoging van de gebruiksvriendelijkheid en performance. Daarnaast wordt de functionaliteit uitgebreid, waarmee we de continuïteit van de financiële administratie kunnen garanderen.

Deze begrotingswijziging leidt tot € 30.000 hogere bijdrage van onze gemeente aan de WM8KTD. Deze wijziging heeft voor onze gemeenten geen effect op het begrotingssaldo, omdat de dekking plaatsvindt vanuit de algemene reserve.

Journal id 118853

Omgevingswet middelen

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Omgevingswet betekent een enorme transitieopgave en leerproces, waar we nog jaren met z'n allen stappen in moeten zetten. Vanaf 2022 hebben de gemeenten middelen vanuit het Rijk toegekend gekregen voor de implementatie en uitvoering van de Omgevingswet.

De middelen uit eerdere jaren zijn deels besteed en het restant van € 1.015.000 is via de reserve overlopende posten meegenomen naar 2024. Daarnaast is er in 2024 via de meicirculaire 2024 nog € 188.000 door het Rijk beschikbaar gesteld.

We hebben ons de afgelopen jaren vooral gericht op de verplichte minimale acties om te kunnen werken volgens de Omgevingswet en onze dienstverlening zo goed mogelijk door te laten gaan. Dit betrof met name het inregelen van software en nieuwe werkprocessen voor de uitvoering van onze wettelijke taken. Dit jaar hebben we ons de nieuwe werkprocessen zoveel mogelijk eigen gemaakt en verbeteringen doorgevoerd. Daarnaast hebben we stappen gezet in de opgave om het tijdelijke omgevingsplan voor 2032 definitief te kunnen maken.

Voor opleiding, deelname aan De Friese Aanpak en de inhuur van kennis, coaching en extra capaciteit is in 2024 € 220.000 nodig, waarvan voor uitvoering binnen de WM8KTD € 201.000 nodig is. De overige € 19.000 heeft betrekking op werkbudgetten binnen de gemeente zelf. De benodigde middelen kunnen worden gedekt uit de Omgevingswetmiddelen die in de reserve overlopende posten gereserveerd staan. De nog niet bestede middelen die we via de meicirculaire 2024 (€ 188.000) ontvangen hebben storten we in de reserve overlopende posten. Hiermee blijven de resterende middelen voor de Omgevingswet ten bedrage van € 983.000 via de reserve overlopende posten beschikbaar voor de jaren 2025 en 2026 om de verdere implementatie en optimalisatie ten aanzien van de Omgevingswet mogelijk te maken.

Deze nog resterende Omgevingswetmiddelen zijn nodig om verder uitvoering te geven aan de Omgevingswettransitie. Zo werken we in 2025 en 2026 verder aan het omgevingsplan en het inbedden van de beleidscyclus volgens de Omgevingswet, nemen we weer deel aan De Friese Aanpak en winnen we specifieke kennis en expertise in. De raming voor 2025 nemen we in april 2025 mee bij de begrotingswijzigingen en de raming voor 2026 bij de programmabegroting 2026–2029. Via deze begrotingswijziging worden de middelen in de begroting van 2024 geraamd. De begrotingswijziging heeft voor de gemeenten geen effect op het begrotingssaldo aangezien dekking plaatsvindt vanuit de Omgevingswet middelen vanuit het Rijk. Voor de WM8KTD betekent het dat de bijdrage vanuit onze gemeente omhooggaat met € 201.000.

Journal id 118889

Ontwikkelingen Afvalinzameling

Op basis van het beeld van de facturen t/m augustus is er gekeken naar de budgetten van de afvalinzameling en verwerking.

De belangrijkste zaken op een rij:

- Verwerkingskosten deelstromen € 175.000 hoger. Dit wordt veroorzaakt door volume en prijsstijging. Bij het restafval zien we een beperkte groei. De afvalstromen via de milieustraat nemen sterker toe. Daarnaast zijn de verwerkingsprijzen voor afval via de milieustraat sterker gestegen dan begroot door ontwikkelingen op de grondstoffenmarkt.
- Extra inkomsten uit verwerking metaalinzameling € 35.000. Door betere scheiding en gunstige prijsontwikkelingen.
- Hogere bijdrage € 10.000 voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA). Ook dit is een combinatie van volume en prijsontwikkeling.
- Hogere bijdrage Compostering uit inzamelvergoeding takken en verkoop compost € 20.000
- Verkoopopbrengst van vervanging vuilniswagen: € 30.000
- Overige ontwikkelingen: € 8.000 voordeel

Per saldo een nadelige ontwikkeling van € 72.000 die binnen het gesloten stelsel van de afvalverwerking ten laste van de voorziening reiniging wordt gebracht. Deze wijziging heeft daarmee geen effect op het begrotingsresultaat.

Journal id 118985

Opvang ontheemde Oekraïners

In Tytsjerksteradiel heeft Berchhiem 140 beschikbare bedden, waarvan maximaal 20 bestemd zijn voor vluchtelingen met een complexe medische zorgvraag. De kosten voor de zorgcoördinator (maximaal 36 uur per week) en de beveiligingsdienst (8 uur per dag) worden maandelijks gefactureerd aan het Samenwerkingsverband Fryslân, omdat de locatie voor complexe zorgvragen een provinciale functie vervult.

De Klinze in Aldtsjerk bood plaats aan 70 Oekraïense vluchtelingen; per 1 april is dit aantal uitgebreid naar 120 bedden.

Op 26 maart werd in Suwâld een nieuwe opvanglocatie gerealiseerd met negen beschikbare bedden, dit aantal is later bijgesteld naar vijf beschikbare bedden, vanwege de realiteit in bezetting.

In de eerste week van september 2024 is het verzoek ingediend om het voorschot voor de periode 1 januari t/m 31 december 2024 te ontvangen.

Het totaalbedrag is als volgt opgebouwd:

- Vergoeding per dag per beschikbaar bed € 5.216.354
 - Vergoeding leefgeld in particuliere en gemeentelijke opvang € 415.821
 - Vergoeding uitvoeringskosten particulieren opvang € 7.728
- Hiermee komt het totaalbedrag aangevraagde voorschotten 2024 uit op € 5.639.903
- Dit voorschotbedrag hebben we inmiddels ook ontvangen.

Daarnaast is er nog sprake van nagekomen kosten met betrekking tot 2023. Hier was bij de jaarrekening 2023 geen rekening mee gehouden, omdat de uiteindelijke werkelijke lasten hoger waren dan op dat moment werd voorzien. Dit betreft nagekomen kosten van huur en andere diverse kosten, waaronder beveiliging, woonbegeleiders en overige kosten. Dit levert voor 2024 een incidenteel nadeel op van € 142.000

Op basis van de extrapolatie van de reeds gemaakte kosten en nagekomen kosten 2023 gaan we ervan uit dat we aan het einde van het jaar rond de € 4.457.000 aan kosten maken. Dat betekent dat we over 2024 verwachten om een bedrag rond de € 1.183.000 over te houden. In deze begrotingswijziging houden we rekening met dit bedrag van € 1.183.000. Dit bedrag storten we in de Algemene Reserve.

Er is een landelijk kostprijsonderzoek geweest, met aan gemeenten een vrij gedetailleerde uitvraag. Ook Tytsjerksteradiel heeft gegevens voor dit onderzoek aangeleverd. Het Rijk heeft aangegeven op basis van de uitkomsten van dit onderzoek, de normbedragen te herijken, waardoor er mogelijk een aangepast normbedrag gaat gelden met ingang van 1 januari 2025.

Journal id 118743

Projectleiders en een teamleider opvang Oekraïners

Er zijn in 2024 twee projectleiders en een teamleider opvang Oekraïners aangetrokken die zich voor beide gemeenten inzetten. De uitvoering hiervan vindt plaats via de Werkmaatschappij, waar ook de kosten worden verantwoord.

De kosten worden 50-50 verdeeld tussen beide gemeenten en bedragen voor onze gemeente € 132.000. Deze begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo, omdat de dekking vanuit de ontvangen Oekraïnegelden plaatsvindt. Wel leidt het tot een verhoging van de bijdrage aan de Werkmaatschappij.

Journal id 118112

Regeling toeslagenproblematiek

Via de Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek keert het Rijk middelen uit aan gemeenten ten behoeve van hersteloperatie voor gedupeerden. Hiervoor hebben we voor 2024 een bedrag van € 44.000 ontvangen. Binnen deze hersteloperatie bieden gemeenten brede ondersteuning aan (mogelijk) gedupeerden. Deze begrotingswijziging raamt de uitgaven en inkomsten van het kalenderjaar 2024. Vanwege het budgettaire neutrale karakter heeft dit geen gevolgen voor het begrotingssaldo.

Journal id 118727

Subsidie DOM-methode MFC Garyp

In Garyp wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd voor het realiseren van een Multifunctioneel Centrum. Dit wordt volgens de dorpsontwikkelingsmaatschappijen (DOM) methodiek uitgevoerd. De gemeente heeft in 2023 bij de Provincie Fryslân een subsidieaanvraag ingediend in het kader van de Subsidieregeling Dorpsontwikkelingsmaatschappijen Fryslân. De subsidie is toegekend en de gemeente heeft in dat jaar een subsidie ter hoogte van € 22.500 ontvangen. In 2023 is er € 20.000 besteed van de subsidie. De verwachting is dat de kosten in 2024 € 2.500 bedragen en worden gedekt uit het restant subsidiebedrag. Deze begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118960

Taakmutaties flankerend beleid einde lening inburgeringsplicht

Via de circulaire met betrekking tot de algemene uitkering gemeentefonds worden middelen voor taken beschikbaar gesteld die door ons als gemeenten moeten worden uitgevoerd. Deze middelen reserveren we in eerste instantie centraal binnen programma 0. Wanneer bekend is hoe we deze middelen gaan besteden, worden deze middelen overgebracht naar de taakvelden waarop ze daadwerkelijk betrekking hebben, of dat de middelen via de reserve overlopende posten meegaan naar het volgende jaar als er geen uitgaven meer vallen te verwachten. Deze begrotingswijziging zorgt voor de verwerking van de taakmutatie uit de septembercirculaire 2024 met betrekking tot flankerend beleid einde lening inburgeringsplicht (€ 2.000) naar het juiste taakveld. De begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119054

Vrijval budget ontvlechting

De verwachting is dat er in 2024 een bedrag van € 300.000 van het budget ontvlechting vrij kan vallen vanuit de werkmaatschappij (€ 150.000 per gemeente). Het voorstel is om dit bedrag binnen de gemeentelijk begroting te reserveren voor HR kosten en mogelijk ondersteuning vanuit Twijnstra en Gudde en overige onvoorziene kosten.

De nasleep van de ontvlechting legt de eerste maanden van 2025 nog extra druk op de werving en selectie van de gemeenten. Om hierop in te spelen wordt voorgesteld de huidige inhuur voor HR op dit onderdeel te verlengen. Per gemeente vraagt dit € 110.000 voor een periode van vier maanden in 2025. Voor mogelijke ondersteuning vanuit Twijnstra en Gudde en overige onvoorziene kosten reserveren we € 40.000 per gemeente.

Journal id 119150

Vrijval budget Vaarroute Alde Feanen

Samen met de provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en gemeente Smallingerland wordt deelgenomen aan de gebiedsontwikkeling Alde Feanen. Het is een omvangrijk project dat is opgedeeld in meerdere fasen en kent een lange doorlooptijd. Provincie Fryslân is penvoerder en draagt financieel samen met Wetterskip Fryslân ook het meeste bij.

Er is € 140.000 gereserveerd voor een vaarroute. In 2023 is in opdracht van de gebiedscommissie Âlde Feanen een variantenstudie gemaakt ten aanzien van de gewenste verlening van de vaarroute. Uit de analyse bleek dat de benodigde investering vele malen groter zou zijn dan het begrootte bedrag van € 140.000. Wij hebben de Raad eerder geïnformeerd dat op basis van het voortschrijdende inzicht en de uitkomsten van de studie, het verder nastreven van de verlenging van de vaarroute niet zinvol is. Het budget is bij het vaststellen van de jaarrekening 2023 nog meegenomen naar 2024. Door middel van deze begrotingswijziging laten we het budget voor de vaarroute vrijvallen ten gunste van de algemene reserve. Deze wijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 117975

Vrijval overlopende post brede aanpak dakloosheid

In 2022 is er vanuit de algemene uitkering budget beschikbaar gesteld voor brede aanpak dakloosheid. Dit budget is destijds meegenomen in de reserve overlopende posten. Er is en wordt nog altijd uitvoering gegeven aan de aanpak dakloosheid, maar omdat de uitvoering in de reguliere contracten is ondergebracht en hiervoor binnen de begroting voldoende middelen beschikbaar zijn, kan dit aanvullende budget vrij komen te vallen ten gunste van de algemene reserve. Deze begrotingswijziging heeft daardoor geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119121

Vrijval overlopende post duurzaamheid energietransitie gemeentelijk energie

In de Kadernota 2019–2022 is voor het opstellen van een gemeentelijk Energieplan een bedrag van € 65.000 beschikbaar gesteld. In 2019 is er € 34.000 besteed en in 2020 € 19.000. Eind 2020 resteerde er nog een bedrag van € 12.000 wat door middel van een overlopende post is meegenomen naar 2021 en verder. Vanaf 2021 heeft er geen realisatie meer plaatsgevonden en is het restant budget blijven staan in de reserve overlopende posten. Voor het restant budget zijn geen plannen.

Door middel van deze begrotingswijziging laten we dit bedrag vrijvallen in de reserve overlopende posten en brengen we het over naar de algemene reserve. Deze begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingsresultaat.

Journal id 118713

Vrijval reserve bijdrage: extra afschrijving brug Eastermar

De brug in Eastermar zal op basis van het raadsbesluit van 10 juni 2021 worden gerenoveerd conform de eisen van de provincie Fryslân om deze open en op afstand bestuurbaar te houden. Dit zal na renovatie gebeuren vanuit It Swettehûs in Leeuwarden, de centrale brugbedieningspost van de provincie. De voorbereiding van het werk heeft vertraging opgelopen en de uitvoering zal fors duurder worden. De verwachting is dat het werk na het vaarseizoen 2025 zal worden uitgevoerd. Door de geplande renovatie wordt de restant boekwaarde van de bestaande brug in 2025 afgewaardeerd naar nihil. Deze afwaardering ten laste van de algemene reserve stond oorspronkelijk gepland voor 2024, maar is nu verwerkt in de begroting 2025–2028.

Met deze begrotingswijziging corrigeren we de begroting 2024 voor de eerder geplande onttrekking uit de algemene reserve, die nu in 2025 plaatsvindt. Deze wijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118777

Vrijval stelpost loon- en prijsontwikkelingen

Deze stelpost hebben we gedurende het jaar gebruikt voor de dekking van loon- en prijsontwikkelingen. De stand van deze post op dit moment is € 2.029.000.

In de decemberwijzigingen is verder geen gebruik meer gemaakt van deze stelpost. Zoals bij de oktoberwijzigingen is aangegeven hevelen we nu het restant van € 2.029.000 over naar de algemene reserve.

Journal id 119143

Begrotingswijzigingen met betrekking tot investeringen

Aanbestedingen voertuigen afvalinzameling

Voor afvalinzameling zijn er recent twee nieuwe voertuigen in gebruik genomen. Auto 124 is een servicebus voor afvalcontainerbeheer en onderhoud. In het aanbestedingsbestek was achteraf een te krap budget gerekend voor bedrijfswageninbouw. Er is nog € 9.000 meer budget benodigd. Het totaal van de investering van de bus komt daarmee uit op € 121.000.

Daarnaast is Auto 125 een nieuwe zijlader in gebruik genomen. Deze auto vervangt de oude zijlader 120 (bouwjaar 2010) die verlengd was ingezet in verband met de extra GFT inzameling die door het Grondstoffenbeleidsplan is ingegaan. In totaal zijn er nu drie volwaardige zijladers in gebruik. De levering bleef € 15.000 binnen het gestelde budget van € 400.000.

Het gecombineerd effect van beide ontwikkelingen is een voordeel van € 6.000, dat jaarlijks leidt tot per saldo € 600 lagere kapitaalslasten vanaf 2025. Dit voordeel blijft binnen het gesloten stelsel van de afvalinzameling.

Daarmee heeft deze begrotingswijziging geen effect op het begrotingsresultaat.

Journal id 118986

Actualiseren diverse kredieten gemeentehuis

In de jaren 2022 en 2023 is een aantal kredieten beschikbaar gesteld voor de noodzakelijke vervangingen in het gemeentehuis van het verwarmings- en koelingssysteem (VRV), de noodverlichting, de brandscheidingen en het plaatsen van LED verlichting voor totaal € 637.000. Alle werken zijn inmiddels uitgevoerd en de totale kosten hebben € 972.000 bedragen.

De totale overschrijding bedraagt derhalve € 335.000. Dit laat zich als volgt verklaren. Op het moment van daadwerkelijke aanbesteding bleek (op ramingsbasis) dat de beschikbare kredieten al ontoereikend zouden zijn. Voor een groot deel logisch te verklaren door de forse kostenstijgingen in algemene zin, waar de bouw- en installatiewereld mee te maken had in die jaren en die dus dit project raakten. Idealiter had dat toen administratief moeten leiden tot een noodzakelijke bijstelling naar boven, maar dat is helaas niet gebeurd, mede onder invloed van personele wisselingen. De daadwerkelijke offertes en gevoerde prijsonderhandelingen er na bevestigden dat er inderdaad ruim meer budget nodig was voor de uitvoering. Verder heeft de pas tijdens de start van de werkzaamheden noodzakelijk geachte tijdelijke huisvesting van delen van de organisatie in het Maxima centrum geleid tot niet begrote meerkosten. Deze kosten mogen op grond van de begrotingsvoorschriften worden geactiveerd en zijn naar rato over de verschillende kredieten verdeeld. Omdat het kredieten betreft hebben deze meerkosten geen effect op het begrotingsresultaat van 2024. De extra kapitaallasten voor 2025 en verder, die uit deze meerkosten voortvloeien zijn meegenomen in de actualisering van de kapitaallasten van de begroting 2025–2028. Daar staat tegenover dat de nieuwe systemen, de VRV en de LED verlichting tot minder energie verbruik gaan leiden, dat is nog niet in de begroting verwerkt.

Journal id 119100

Bijdrage Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DRPA)

De gemeente heeft voor een tweetal rioolprojecten ingeschreven op een specifieke uitkering voor klimaatadaptatieve maatregelen. Hierbij worden rioolmaatregelen klimaatrobuust aangelegd.

Voor deze specifieke uitkering is er een totale bijdrage toegekend van € 962.000 voor twee projecten. De specifieke uitkering bedraagt steeds maximaal 1/3 van de projectkosten op basis van de projectaanvraag. Beide projecten te weten Regenwaterafvoer riool Gytsjerk Sudwest en Aanpassing riolering Quatrebras zijn in 2024 in uitvoering. Op basis van de verwachte uitgaven in 2024 voor beide projecten wordt een bijdrage van 1/3 van de kosten toegekend. Voor Gytsjerk Sudwest betekent dit een bijdrage van € 350.000 en Aanpassing riolering Quatrebras € 79.000. De specifieke uitkering wordt verwerkt als bijdrage van derden op het krediet waarmee het uitgavenbudget evenveel wordt verhoogd.

De begrotingswijziging leidt op deze manier wel voor meer financieringsruimte maar niet tot extra kapitaalslasten voor de gemeente en heeft daarom geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118978

Vorbereidingskredieten grondexploitatie actualiseren

De gemeente Tytsjerksteradiel heeft in het verleden voor een vijftal projecten die in voorbereiding zijn een voorbereidingskrediet aangevraagd. Het betreffen hier de projecten Earnewâld Mindertsfean, Noardburgum, Hurdegaryp – voormalig Tjalling Koopmans College, Suwâld – woningbouw en Burgum Kloosterlaan Noord. Met dit krediet kunnen o.a. de externe onderzoeken en andere voorbereidingskosten gedekt worden. Op het moment dat voor het project een grondexploitatie wordt geopend dan worden de gemaakte voorbereidingskosten ingebracht in de grondexploitatie. Bij niet in exploitatie nemen zullen de voorbereidingskosten ten laste van het begrotingssaldo komen.

In het verleden is de hoogte van de bestaande kredieten aangevraagd op basis soortgelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Met de kennis van nu waren de aangevraagde kredieten van toentertijd onvoldoende. Dit wordt veroorzaakt door (onvoorziene) vertraging in het project en door personele wisselingen. Een ander belangrijke oorzaak ligt bij het urenschrijfsysteem. Sinds 2024 schrijven we alle eigen (interne) uren toe aan een project. Dit heeft al geleid tot een grote overschrijding van de diverse kredieten. Tenslotte is de verwachting dat voor de diverse projecten nog kosten gemaakt dienen te worden.

Dit is de reden om de bestaande kredieten te verhogen en hiervoor in totaal € 194.000 extra budget aan te vragen. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het begrotingssaldo van 2024.

Journal id 119008

Overlopende posten

Inleiding

Het komt elk jaar voor dat projecten nog niet (helemaal) tot uitvoering zijn gekomen. Waar het gaat om projecten met een incidenteel karakter mogen we de nog niet bestede middelen voor de nog uit te voeren werkzaamheden doorschuiven naar volgend jaar. Dit proces loopt nu mee in de begrotingswijzigingen voor december.

We gebruiken de “Reserve overlopende posten” voor het overbrengen van deze nog niet bestede incidenteel beschikbare middelen. Het gaat hierbij nadrukkelijk om niet-structurele activiteiten (projecten) die we wel gepland hadden maar door verschillende omstandigheden nog niet uitgevoerd zijn. Het is een administratieve handeling om de eerder beoogde maatschappelijke effecten van het oorspronkelijke besluit in een volgend jaar wél te kunnen realiseren.

Daarnaast is de laatste jaren voor incidentele middelen ook regelmatig gebruik gemaakt van dekking vanuit de Algemene Reserve. Indien deze incidenteel beschikbaar gestelde middelen uit de Algemene reserve voor 2024 niet tot een besteding zijn gekomen, blijven deze middelen binnen de Algemene Reserve beschikbaar voor besteding in 2025.

In principe is het effect voor het beschikbaar blijven van de middelen voor 2025 hetzelfde alleen is er in het eerste geval sprake van een mutatie in de reserve overlopende posten en in het tweede geval van een mutatie binnen de Algemene reserve.

Volgens de comptabiliteitsvoorschriften moet de raad uiterlijk in december van het lopende jaar een besluit nemen over de toevoeging aan de reserves. In 2024 worden de aangegeven bedragen daarom toegevoegd aan de Reserve overlopende posten of Algemene Reserve. En in 2025 worden deze er weer uit gehaald en beschikbaar gesteld voor het oorspronkelijke doel. Per saldo, gerekend over twee jaren, kost het dus geen geld.

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de stand van zaken van de Reserve overlopende posten inclusief alle vrijval, onttrekkingen en stortingen.

Begrotingswijzigingen – december 2024

Reserve Overlopende posten (922204)	Saldo 31-12-2023	Vrijval	Bestedingen	Stortingen	Saldo 31-12-2024
Bestaande overlopende posten:					
Actualisatie wegenlegger	17.500	-	-	-	17.500
Duurzaamheid energietransitie gemeentelijk Energie	12.455	-12.455	-	-	-
Bijdrage Impuls weerbaar bestuur	32.000	-32.000	-	-	-
Bijdrage Brede aanpak dakloosheid	17.628	-17.628	-	-	-
Inventarisatie waardevolle bomen	25.000	-25.000	-	-	-
Fietsontsluiting Nije Westermar - Burgum West	100.000	-100.000	-	-	-
Wet open overheid (Woo) 2023 en 2024	56.150	-41.150	-	-	15.000
Compensatie energiekosten	532.000	-532.000	-	-	-
Nieuw gemeentelijk beleid voor toerisme en recreatie	11.970	-11.970	-	-	-
Budget Nationaal Isolatieplan	67.500	-	-67.500	-	-
Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak (dec circ 2023)	47.000	-	-	-	47.000
Omgevingswetmiddelen t/m 2023	1.014.928	-	-219.817	-	795.111
					-
Nieuwe overlopende posten:					
Omgevingswetmiddelen (meicirculaire 2024)	-	-	-	188.000	188.000
Zwerfafval	-	-	-	30.000	30.000
Frysk Taalbelied	-	-	-	19.600	19.600
Alleenverdienersproblematiek	-	-	-	24.000	24.000
Veilig Wonen	-	-	-	7.000	7.000
Wet Kwaliteitsborging Bouw	-	-	-	19.000	19.000
Wet goed verhuurderschap	-	-	-	32.000	32.000
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen	-	-	-	5.000	5.000
Wet betaalbare huur	-	-	-	25.000	25.000
Restant budget kosten opbouw	-	-	-	214.000	214.000
Reservering vrijval ontvlechting	-	-	-	150.000	150.000
Totaal	1.934.131	-772.203	-287.317	713.600	1.588.211

Voor alle overlopende posten gelden bovenstaande bedragen per onderwerp als een maximum. Bij de jaarrekening 2024 hanteren we de werkelijke bedragen. De overlopende posten worden in 2025 weer aan de exploitatie toegekend.

Naam en omschrijving wijziging	Bedrag
--------------------------------	--------

Budget Veilig Wonen

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 wordt de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom geëxpliciteerd met een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Bij de advisering zal een breder pakket van preventieve maatregelen worden gehanteerd, waaronder fysieke, elektronische en digitale maatregelen. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. Voor de jaren 2024–2026 is hiervoor jaarlijks € 7.000 beschikbaar.

De vertaling naar gemeentelijk beleid vanuit de afdeling HRM heeft in het kader van de ontvlechting vertraging opgenomen.

Door middel van deze wijziging willen wij het beschikbare budget voor 2024 door middel van de reserve overlopende post beschikbaar houden voor 2025.

Deze wijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo van de gemeente, omdat het een mutatie via de reserve is.

Journal id 119086

Digitalisering openbare ruimte

Sinds 2019 wordt er door afdeling Beheer gewerkt aan digitalisering van de gegevens van de openbare ruimte. Vele jaren werden de GBKN (nu BGT) en de geografische data in het beheersysteem (GBI) voor de

openbare ruimte separaat van elkaar bijgehouden. Na de transitie BGT per 1-1-2020 is het doel dat alle data in één systeem digitaal wordt bijgehouden en onderhouden.

Beide systemen (BGT en GBI) zijn inmiddels aan elkaar gekoppeld maar doordat er lange tijd twee datasets waren, zijn er veel kleine en grote verschillen tussen de systemen die allemaal handmatig opgelost moeten worden. Dit is een arbeidsintensieve klus en hiervoor is een fulltime databeheerder in dienst. Kosten hiervoor werden tot en met 2023 ten laste van het hiervoor bestemde projectbudget gebracht. Vanaf 2024 is databeheer onderdeel van het reguliere werk van Beheer Binnendienst.

In 2024 is door een externe partij begonnen met de inventarisatie en inspectie van bomen, die vervolgens in de BGT worden toegevoegd. In 2024 zijn de bomen binnen en buiten de bebouwde kom gedaan. In 2025 volgen nog de boomsingels langs de wegen. Daarvoor is nog € 25.000 benodigd. Het voorstel is om alleen dit budget mee te nemen naar 2025. Daarna is het project afgerond. In 2024 zijn er minder externe uitgaven gedaan op het projectbudget, zodat er € 65.000 kan vrijvallen.

Doordat we hier te maken met een incidenteel budget dat wordt gefinancierd vanuit de Algemene Reserve leidt dit tot een lagere onttrekking uit de reserve met € 65.000. De begrotingswijziging heeft daarmee geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119067

Europese richtlijn energieprestatie gebouwen

Via de septembercirculaire 2023 hebben we voor de taken in het kader van de Europese richtlijn energieprestatie gebouwen voor 2024 een bedrag van € 5.000 ontvangen. In 2024 is hier verder nog geen actie op ondernomen. We stellen u voor om dit budget via de reserve overlopende posten mee te nemen naar 2025. Deze wijziging heeft geen invloed op het begrotingssaldo.

Journal id 119095

Frysk Taalbelied

Bij de begroting 2024–2027 is op basis van de Kadernota 2024–2027 voor de jaren 2024 en 2025 incidenteel budget beschikbaar gesteld voor extra formatie voor Fries taalbeleid. Uitvoering hiervan vindt plaats via de WM8KTD. Omdat de uitvoering vertraging heeft opgelopen, blijft er in 2024 budget over dat we in 2025 willen besteden voor dit onderwerp. Mogelijk werkt deze vertraging door, waardoor de gehele uitvoering niet in 2025, maar pas in 2026 gereed is.

Wij stellen dan ook voor om het resterende bedrag van € 20.000 per gemeente mee te nemen als overlopende post van 2024 naar 2025. Dit betekent dan ook dat de bijdrage aan de WM8KTD wordt verlaagd met € 20.000. Deze wijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119044

Overheveling restant budget opbouw naar 2025

Van het budget voor opbouw blijft in 2024 naar verwachting een bedrag van € 214.000 over. We stellen voor om het restant van de beschikbare middelen van 2024 beschikbaar te houden voor 2025. Hiervoor gaan we een bedrag van € 214.000 in de reserve overlopende posten storten. Deze begrotingswijziging heeft daarmee geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119159

Temporisering aanjaagfunctie toerisme

In de begroting 2022 is geld beschikbaar gesteld om het beleidsplan en uitvoeringsplan Recreatie en toerisme mogelijk te maken. In 2024 was er € 40.000 beschikbaar. De verwachting is dat er nog circa € 27.000 besteed zal worden in 2024. Realisatie bestaat uit het verlenen van een drietal subsidies en een opdracht die uitgevoerd wordt door bureau Kriemkracht met betrekking tot het aanjagen van de clusters Trynwälden en Burgumer Mar. Deze opdracht loopt door in 2025. Voorgesteld wordt het restant budget van € 13.000 mee te nemen naar 2025, zodat er voldoende dekking is voor de verplichtingen die zijn aangegaan en de plannen die momenteel uitgewerkt worden. Het budget wordt getemporiseerd naar 2025 via de algemene reserve. Deze begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118981

Temporisering beleid op verhuur panden

Er is beleid voor de verhuur van panden nodig om te zorgen dat huurprijzen op eenzelfde manier worden berekend en goed onderbouwd kunnen worden. Nu wordt dit onvoldoende gedaan waardoor huurprijzen, in vergelijkbare gevallen, erg van elkaar verschillen zonder dat daar een duidelijke reden voor is. Ook wordt in gevallen een huurprijs bepaald die onder de kostprijsdekkende huurprijs ligt. Hierdoor houdt de gemeente zich niet aan de Wet Markt en Overheid. Doordat de gemeente te lage huren in rekening brengt, loopt zij ook inkomsten mis. Beleid op de verhuur van panden kan dit voorkomen omdat er duidelijkheid ontstaat over de huurprijsbepaling.

De Raad heeft op basis van de kadernota 2024–2027 bij de begroting 2024–2027 incidenteel € 8.000 beschikbaar gesteld voor het beleid op verhuur panden. In 2024 is een start gemaakt met het schrijven van beleid en het bepalen van de methodiek kostprijsdekkende huur. Afronding vindt plaats in 2025. De verwachting is dat in 2024 € 2.500 van het budget wordt besteed. Voorgesteld wordt om het restant budget van € 5.500 mee te nemen naar volgend jaar via de algemene reserve. Deze wijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 119101

Temporisering Dorpenronde

In navolging op de dorpenronde heeft de Raad € 50.000 beschikbaar gesteld voor een pilot gebiedsgerichte programma. In 2023 is er in samenwerking met KAW informatie bij alle dorpen in de gemeente opgehaald over de plannen rondom maatschappelijk vastgoed ten behoeve van de leefbaarheid. De direct betrokkenen mensen zijn vertrokken waardoor het project vertraging heeft opgelopen. Het doel is om het project in het eerste kwartaal van 2025 weer volledig op te pakken en wederom dorpenrondes uit te voeren waarin terugkoppeling kan gegeven worden aan de dorpen over de voortgang van de planning rondom maatschappelijk vastgoed. Het budget van € 50.000 is hiervoor benodigd in 2025. Voorgesteld wordt om het budget dorpenronde mee te nemen naar 2025 en binnen de algemene reserve beschikbaar te houden. Deze begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118989

Temporisering Gebiedsontwikkeling Alde Feanen

Samen met de provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en gemeente Smallingerland wordt deelgenomen aan de gebiedsontwikkeling Alde Feanen. Het is een omvangrijk project dat is opgedeeld in meerdere fasen en kent een lange doorlooptijd. Provincie Fryslân is penvoerder en draagt financieel samen met Wetterskip Fryslân ook het meeste bij.

Fase één en twee van de gebiedsontwikkeling zijn op dit moment afgerond. De derde fase is in uitvoering. Onze bijdrage is gekoppeld aan de recreatieve ontwikkeling van de Panhuyspoel. Dit werk is nog niet in uitvoering. Gezien het commitment naar de medeoverheden is het wel van belang dat deze middelen ten bedrage van € 102.000 beschikbaar blijven. Daarom wordt dit binnen de algemene reserve meegenomen naar 2025. Deze wijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118950

Temporisering Gebiedsontwikkeling Centrale As 2e fase

Samen met de provincie Fryslân wordt er al geruime tijd samengewerkt aan de Gebiedsontwikkeling Centrale As. In 2023 is fase 1 van de Gebiedsontwikkeling Centrale As financieel afgerond. De restant budgetten van fase 1 en extra toegekende budgetten worden ingezet voor de resterende projecten in fase 2. Deze tweede fase loopt door tot 1 januari 2027. Het betreft een totaal restant budget van € 261.000.

De verwachting is dat er in 2024 € 16.000 aan kosten worden gemaakt. Het voorstel is om het restant budget van € 245.000 binnen de Algemene Reserve mee te nemen naar 2025.

Doordat deze incidentele budgetten allemaal gefinancierd zijn vanuit de Algemene Reserve heeft deze begrotingswijziging geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118943

Temporisering haalbaarheidsonderzoeken drie scholen

In het jaar 2022 zijn middelen beschikbaar gesteld voor haalbaarheidsonderzoeken van drie scholen, namelijk de scholen in Noardburgum, Ryptsjerk en Trynwâlden. De haalbaarheidsonderzoeken van Noardburgum en Ryptsjerk zijn afgerond. Het haalbaarheidsonderzoek van de Trynwâlden nog niet. De intentie was om in 2024 het haalbaarheidsonderzoek voor de Trynwâlden af te ronden. Op dit moment voeren we nog steeds gesprekken met de verschillende stakeholders. Door (het gebrek aan) capaciteit en de hoeveelheid stakeholders hebben wij hier meer tijd voor nodig. Op basis hiervan wordt er een vervolgproces vastgesteld. Daarom vragen wij om € 10.000 via de algemene reserve mee te nemen naar 2025. Deze begrotingswijziging heeft geen invloed op het begrotingssaldo van de gemeente.

Journal id 119062

Temporisering Lobby herijking gemeentefonds

De raad heeft voor een periode van 2023–2025 € 20.000 per jaar beschikbaar gesteld voor inzet voor herijking gemeentefonds. De inzet bestaat uit extra fte–inzet bij financiën voor een gemeentefonds adviseur en fte–inzet voor de lobby op het gemeentefonds.

Het opstellen van de onderzoeksagenda voor de herijking van het gemeentefonds loopt bij de VFG vertraging op. De komende jaren moet deze agenda bekend worden. Dit jaar zijn er daardoor nog geen kosten gemaakt. Voor 2024 is een bedrag van € 37.000 beschikbaar.

Vooralsnog is het onduidelijk welke effecten de uitkomsten van de nieuwe onderzoeksagenda zullen hebben. Daarom wordt voorgesteld om het beschikbare budget voor 2024 over te hevelen naar 2025.

Het bedrag van € 37.000 blijft door deze begrotingswijziging voor 2025 beschikbaar binnen de Algemene Reserve en daarom heeft deze begrotingswijziging geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118994

Temporisering Monumentale panden

Voor het beschrijven van de karakteristieke monumentale panden is in 2022 budget beschikbaar gesteld. De beschikbare middelen zijn gereserveerd voor het laten opstellen van een beleidskader voor de 150 als 'waardevol' bestempelde panden. Hiervoor is € 35.000 voor externe advisering beschikbaar en jaarlijks € 5.000 voor advieskosten aan eigenaren van deze panden. In 2024 is er geen uitvoering gegeven aan het beschrijven van de karakteristieke monumentale panden. Het eenmalige budget van € 35.000 blijft binnen de Algemene Reserve gereserveerd voor 2025. In 2025 zal actief beleid uitgevoerd worden omtrent de monumentale panden. Deze begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118961

Temporisering Pontvoorziening Prinses Margrietkanaal Burgum–Sumar

In de begroting 2023–2026 is op basis van de Kadernota 2023–2026 € 340.000 beschikbaar gesteld voor een pontvoorziening over het Prinses Margrietkanaal tussen Burgum en Sumar. De Provincie Fryslân is bereid tot een cofinanciering van € 340.000 voor dit initiatief. Voorwaarde is dat één en ander voor 1 januari 2027 gerealiseerd is. Er wordt op dit moment door de gemeente met regionale betrokken organisaties gewerkt aan uitwerking van de realisatie van dit initiatief. Dit zal in 2024 niet meer worden afgerond. Het voorstel is om de gemeentelijke financiering aan dit initiatief te continueren en mee te nemen naar 2025. Het incidentele budget is beschikbaar gesteld vanuit de Algemene Reserve. De begrotingswijziging heeft daarom geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118911

Temporisering regenbooggemeente en lokale inclusieve agenda

In de begroting van 2024 is een bedrag van totaal € 105.000 incidenteel beschikbaar gesteld voor het opstellen van een brede inclusieve agenda en het stimuleren en faciliteren van inclusieve activiteiten op het gebied van inclusie, diversiteit en Regenbooggemeente. Het doel van de middelen is om bekendheid rondom het thema inclusie te vergroten, inwoners te betrekken, inclusieve plannen en ideeën te ondersteunen, een brede inclusieve agenda te schrijven en acties te organiseren voor een meer inclusieve gemeente.

In 2024 hebben we een gedeelte van deze middelen gebruikt voor het organiseren van een

startbijeenkomst, het opzetten en uitvoeren van Het Beste Idee van TD, het realiseren van een passende vormgeving, het inhuren van expertise en diverse communicatiemiddelen en het verbeteren van digitale toegankelijkheid van websites. Oorspronkelijk was het doel om meer uit te voeren in 2024. Dit is niet gelukt door de geringe personele bezetting. Hierdoor hebben we niet alle middelen in 2024 besteed.

In 2025 is er binnen de werkgroep Toegankelijkheid voldoende draagvlak om inclusie nogmaals via de subsidietender “Het Beste Idee van TD” onder aandacht te brengen. Door herhaling is de verwachting dat er meer bekendheid, aandacht en betrokkenheid bij het onderwerp inclusie ontstaat en inwoners stimuleert om inclusieve ideeën te bedenken. Het volgen van ‘winnaars’ genereert publiciteit en laat zien dat de gemeente werkt aan inclusie. We vragen u om de niet bestede middelen ten bedrage van € 50.000 via de algemene reserve mee te nemen naar 2025. Deze begrotingswijziging heeft geen invloed op het begrotingssaldo van de gemeente.

Journal id 118916

Temporisering taakmutatie alleenverdienersproblematiek

Via de septembercirculaire 2024 heeft het Rijk middelen beschikbaar gesteld voor de alleenverdienersproblematiek. Voor onze gemeente gaat dit om een bedrag van € 24.000. Vanuit deze middelen kunnen gemeenten financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024 onder het bestaansminimum uitkomen. Vanuit de individuele bijzondere bijstand kan de gemiste huur- en zorgtoeslag gecompenseerd worden. Doordat er op dit moment te weinig ambtelijke capaciteit is, lukt het niet om deze middelen in 2024 al goed te besteden. Wij willen hiervoor eerst met een goed plan komen. Daarom vragen wij om de middelen voor de alleenverdienersproblematiek ten bedrage van € 24.000 via de reserve overlopende posten mee te nemen naar 2025. Deze begrotingswijziging heeft geen invloed op het begrotingssaldo van de gemeente.

Journal id 119051

Temporisering Toeristische Overstappunten

In de begroting 2023–2026 is op basis van de Kadernota 2023–2026 voor de realisatie van twee toeristisch overstappunten (TOP's) budget beschikbaar gesteld voor het maken en plaatsen van deze TOP's. Een toeristisch overstappunt is een startpunt vanwaar toeristen de mooiste gebieden kunnen verkennen. Door bezettingsproblemen binnen team Recreatie en Toerisme heeft de realisatie van de TOP's vertraging opgelopen en zal de realisatie pas in 2025 plaatsvinden. We stellen voor om het budget van € 18.000 dat beschikbaar is gesteld voor de TOP's over te hevelen naar 2025, zodat dan kan worden voldaan aan de verplichting die is aangegaan met de externe partij die de TOP's zal opleveren. Deze wijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118932

Temporisering uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak

De gemeentes hebben betrokkenheid bij de uitwerking van het Nationaal Programma Landelijk Gebied en de totstandkoming van de provinciale gebiedsprogramma's. Dit vraagt van gemeentes extra inzet van personeel. Via de decembercirculaire 2023 is € 47.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak. In het nieuwe regeerprogramma van kabinet Schoof is het Nationaal Programma Landelijk Gebied en het daarbij behorende transitiefonds geschrapt. Hoe het nu verdergaat met het Fries Programma Landelijk Gebied en de integrale aanpak van de opgaven voor landbouw, klimaat en water is onzeker. De Friese overheden willen graag blijven samenwerken aan een integrale en gebiedsgerichte aanpak. In afwachting van deze ontwikkelingen en ook vanwege de ontvlechting van de Werkmaatschappij 8KTD, is een specifieke bestemming voor de gelden dan ook nog niet aan te geven. Aangezien de opgaven blijven bestaan en ook de gebiedsontwikkeling Alde Feanen en initiatieven in het veenweidegebied door blijven lopen, is het advies het budget via de reserve overlopende posten mee te nemen naar 2025. Deze begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118969

Wet betaalbare huur

Via de septembercirculaire 2024 hebben we voor de taken in het kader van de Wet betaalbare huur voor 2024 een bedrag van € 25.000 ontvangen. In 2024 is hier verder nog geen actie op ondernomen. We stellen

Begrotingswijzigingen – december 2024

u voor om dit budget via de reserve overlopende posten mee te nemen naar 2025. Deze wijziging heeft geen invloed op het begrotingssaldo.

Journal id 119096

Wet goed verhuurderschap

Via de septembercirculaire 2023 hebben we voor de taken in het kader van de Wet goed verhuurderschap voor 2024 een bedrag van € 32.000 ontvangen. In 2024 is hier verder nog geen actie op ondernomen. We stellen u voor om dit budget via de reserve overlopende posten mee te nemen naar 2025. Deze wijziging heeft geen invloed op het begrotingssaldo.

Journal id 119094

Wet Kwaliteitsborging bouw

Via de septembercirculaire 2023 hebben we voor de taken in het kader van de Wet kwaliteitsborging bouw voor 2024 een bedrag van € 19.000 ontvangen. In 2024 is hier verder nog geen actie op ondernomen. We stellen u voor om dit budget via de reserve overlopende posten mee te nemen naar 2025. Deze wijziging heeft geen invloed op het begrotingssaldo.

Journal id 119092

1.4 Gevolgen bijdrage Werkmaatschappij

De activiteiten die de Werkmaatschappij uitvoert voor Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel worden betaald uit de bijdrage die beide organisaties verstrekken. Soms, maar niet altijd, hebben wijzigingen in de begroting van de organisaties als gevolg van (beleids)-ontwikkelingen ook effect op de werkzaamheden die de Werkmaatschappij voor ons uitvoert.

De bijdrage van onze gemeente aan de WM8KTD gaat als gevolg van diverse wijzigingen met € 122.000 omhoog. Het budget is hiervoor geregeld bij de gemeente, maar omdat de uitvoering vanuit de WM8KTD wordt gedaan, dient de bijdrage aan de WM8KTD met dit bedrag te worden verhoogd. Dit betreft de volgende onderwerpen, waarvoor in deze rapportage de begrotingswijzigingen voor de gemeente zijn doorgevoerd.

Zie hiervoor paragraaf 1.2.

Effecten op de bijdrage aan WM8KTD	2024		
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Bijdrage 8K	Bijdrage TD	Totaal
Primitieve begroting	21.165	21.193	42.358
Vastgestelde begrotingswijzigingen tot heden	3.227	3.693	6.919
Voorgestelde wijzigingen nu	188	122	309
Aanpak Energiearmoede	41	41	82
Actualisering budget Informatieveiligheid	10	10	20
Actualisering personeelskosten WM8KTD	- 60	- 128	- 189
Coördinator Maatschappelijk Vastgoed; KN 2024-2027 06.12	- 56	- 56	- 112
Friese ondertitelingsoftware Griffie	-	2	2
FrIZA lokale aanjager	60	60	120
Frysk Taalbelied	- 20	- 20	- 39
Noodzakelijke upgradering financieel informatiesysteem naar een nieuw platform in de Cloud	30	30	60
Omgevingswet middelen	201	201	402
Projectleiders en een teamleider opvang Oekraïners	132	132	263
Vrijval budget ontvlechting	- 150	- 150	- 300
Bijdragen begroting inclusief voorgestelde wijzigingen	24.579	25.008	49.587

Het voorstel tot wijzigingen in de WM8KTD wordt in deze zelfde raad geagendeerd voor zienswijze. Dit heeft te maken met het feit dat de WM8KTD een gemeenschappelijke regeling is. Door nu in dezelfde raadsvergadering zowel de wijzigingen van de gemeente als de WM8KTD te agenderen, is er een tijdiger inzicht in de ontwikkeling van de bijdrage aan de WM8KTD.

Specificatie wijzigingen met effect op de bijdrage

Naam en omschrijving wijziging

Aanpak Energiearmoede

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten via de Specifieke uitkering Energiearmoede. Het doel van deze uitkering is om de energierekening van huishoudens die kampen met energiearmoede nog voor komende winter te verlagen. Gemeenten bepalen grotendeels zelf hoe ze de middelen besteden. De uitvoering hiervan is belegd bij de Werkmaatschappij. Het gaat om een bedrag van € 41.000 per gemeente, waardoor de bijdrage aan de Werkmaatschappij wordt verhoogd met € 82.000. Deze begrotingswijziging heeft overigens binnen de beide gemeenten geen effect op het begrotingssaldo.

Journal id 118746

Actualisering budget Informatieveiligheid

Gemeenten zijn steeds vaker doelwit van cybercriminaliteit. Dit kan leiden tot het stilleggen van kritische bedrijfsprocessen zoals burgerzaken, belastingen en vergunningverlening met een aanzienlijke maatschappelijke impact als gevolg. Het is dan ook belangrijk om de kennis en weerbaarheid tegen dit soort aanvallen te verhogen. Gelijktijdig is het lastig om in het brede digitale landschap alle risico's en effecten (goed) zichtbaar te maken.

Vanuit de werkgroep cybeveiligheid RBPO Noord Nederland is het projectplan "versterken digitale weerbaarheid Fryslân" opgesteld, om gezamenlijk de weerbaarheid van Friese gemeenten tegen cyberaanvallen te versterken. De werkgroep bouwt regionale netwerken rondom de cyberwegenkaart, zet in op regio-brede implementatie van best practices en streeft hierbij de doelen na die zijn beschreven in het Regionaal Veiligheidsbeleid van het RBPO.

Vanuit het ministerie van BZK draait het programma "weerbaar bestuur". Naast de aandacht voor versterking van de persoonlijke weerbaarheid van bestuurders en ambtenaren is er binnen dit programma ook aandacht voor versterking van kwetsbare processen. Per provincie zijn hiervoor gelden beschikbaar gesteld. Provincie Friesland heeft aangegeven in dit kader mee te willen werken aan de versterking van gemeentelijke processen ten aanzien van cybeveiligheid in Friesland. Van elke deelnemende gemeente wordt een bijdrage gevraagd van € 10.000. De uitvoering vindt dit jaar nog plaats in de WM8KTD.

Door deel te nemen aan dit project en samen te werken in regionaal verband, delen we kennis, middelen en best practices. Dit verhoogt de algehele effectiviteit van onze weerbaarheidsmaatregelen.

Door deze begrotingswijziging wordt de bijdrage aan de WM8KTD verhoogd met € 20.000 en heeft deze wijziging een negatief effect op het begrotingssaldo van de gemeenten.

Journal id 119027

Actualisering personeelskosten WM8KTD

In oktober hebben we aangegeven, dat we bij de begrotingswijzigingen van december met een update van de stand van zaken met betrekking tot de personeelskosten zouden komen.

De omstandigheden zijn ten opzichte van oktober voor wat betreft een krappe arbeidsmarkt, een hoog ziekteverzuim werddruk en daardoor knelpunt in de uitvoering van de taken zijn onveranderd.

Het verwachte financiële effect voor 2024 van de werkmaatschappij schatten we in op een bedrag van € 188.000 voordelig. Hiervan heeft € 60.000 betrekking op de gemeente Achtkarspelen en € 128.000 op de gemeente Tytsjerksteradiel.

Uitgesplitst naar de verschillende componenten houdt dit het volgende in. De ontwikkelingen van de salarislasteren c.a. van het eigen personeel en de te verwachten kosten van inleen vallen ten opzichte van de begroting € 1.412.000 voordeliger uit. Dit wordt met name veroorzaakt door het niet of later invullen van vacatures als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt. De ziektekosten daarentegen vallen € 1.396.000 hoger uit dan bij de begroting voorzien. Daarnaast is de voorziening spaarverlof per 31 december 2023 geactualiseerd (€ 56.000 nadelig) en is de stelpost overhead komen te vervallen (€ 228.000 voordelig). Deze begrotingswijziging heeft gevolgen voor de bijdrage van de beide gemeenten. Voor Achtkarspelen gaat

de bijdrage met € 60.000 omlaag en voor Tytsjerksteradiel met € 128.000. Dit verschil wordt veroorzaakt door een tenzij in de post overhead voor Tytsjerksteradiel van € 68.000.

Journal id 118739

Coördinator Maatschappelijk Vastgoed; KN 2024–2027 06.12

Op basis van de Kadernota 2024–2027 is bij de begroting 2024–2027 budget beschikbaar gesteld voor de functie van Coördinator Maatschappelijk Vastgoed. De uitvoering zou in eerste instantie vanuit het sociaal domein en dus de Werkmaatschappij worden gefaciliteerd om een vast aanspreekpunt te hebben. Het afgelopen jaar zijn de coördinerende taken rondom maatschappelijk vastgoed vanuit de beide gemeenten uitgevoerd. Met deze begrotingswijziging verlagen we de oorspronkelijke bijdrage aan de Werkmaatschappij en hevelen we middelen over naar de gemeenten. Deze begrotingswijziging heeft een effect op de bijdrage aan de Werkmaatschappij, maar niet op het begrotingssaldo van de gemeenten.

Journal id 119138

Friese ondertitelingssoftware Griffie

Voor het gebruik van Friese ondertitelingssoftware, updates en edit tool maken we per jaar € 3.000 aan kosten. Hiervoor is budget opgenomen binnen de begroting. De uitvoering van de ICT-componenten verloopt via de WM8KTD. Hiervoor is het nodig om € 2.000 vanuit onze gemeente als bijdrage over te hevelen naar de WM8KTD. Via deze begrotingswijziging hevelen we het bedrag vanuit de begroting van de gemeente Tytsjerksteradiel naar de begroting van de WM8KTD.

De bijdrage vanuit onze gemeente gaat hierdoor omhoog met € 2.000. Het betreft hier overigens een "tenzij". Deze wijziging heeft verder geen gevolg meer op het begrotingssaldo van de gemeente, omdat deze middel al waren gereserveerd.

Journal id 119043

FriZA lokale aanjager

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken zijn afspraken gemaakt tussen het ministerie van VWS en een groot aantal partijen in de zorg en ondersteuning. Eén van de afspraken is het opstellen van een Regioplan voor elke regio. Het regioplan FriZA zet in om de transformatie van zorg naar gezondheid in Fryslân te kunnen realiseren. We werken in Fryslân al provinciaal samen op verschillende thema's en programma's zoals de brede samenwerking op preventie vanuit de Friese Preventieaanpak. Naast deze provinciale samenwerking met vele partners is ook lokale uitvoeringskracht essentieel om de opgaven uit het regioplan FriZA te kunnen gaan behalen.

De gemeente Smallingerland als gemandateerde gemeente heeft aan Veiligheidsregio Fryslân een subsidie toegekend van € 2.714.000 voor onze aanvraag "Friese Preventieaanpak (FPA)".

Onderdeel van de aanvraag is het ondersteunen van de uitvoeringskracht van gemeenten door middel van het beschikbaar stellen van middelen voor lokale aanjagers. Hiervoor is per gemeente een bedrag beschikbaar gesteld van maximaal € 82.000 per jaar. De uitvoering hiervan vindt plaats vanuit de Werkmaatschappij. Met deze begrotingswijziging stellen wij om € 120.000 (€ 60.000 per gemeente) beschikbaar te stellen voor het dekken van de kosten van de lokale aanjager. Beide gemeenten ontvangen de middelen van de Veiligheidsregio Fryslân waardoor dit neutraal is in de gemeentelijke begrotingen. De bijdrage aan de werkmaatschappij wordt wel verhoogd met € 120.000 (€ 60.000 per gemeente).

Journal id 119038

Frysk Taalbelied

Bij de begroting 2024–2027 is op basis van de Kadernota 2024–2027 voor de jaren 2024 en 2025 incidenteel budget beschikbaar gesteld voor extra formatie voor Fries taalbeleid. Uitvoering hiervan vindt plaats via de WM8KTD. Omdat de uitvoering vertraging heeft opgelopen, blijft er in 2024 budget over dat we in 2025 willen besteden voor dit onderwerp. Mogelijk werkt deze vertraging door, waardoor de gehele uitvoering niet in 2025, maar pas in 2026 gereed is.

Wij stellen dan ook voor om het resterende bedrag van € 40.000 (€ 20.000 per gemeente) mee te nemen als overlopende post van 2024 naar 2025. Hierdoor wordt de bijdrage vanuit beide gemeenten aan de WM8KTD verlaagd met € 20.000 per gemeente.

Journal id 119041

Noodzakelijke upgradering financieel informatiesysteem naar een nieuw platform in de Cloud

In de raadsvergadering van 11 juli 2024 is met de vaststelling van de jaarrekening de overheveling van het incidentele budget van € 60.000 voor de noodzakelijke upgrade financieel systeem naar de Cloud geregeld. Door middel van deze begrotingswijziging wordt het geld weer beschikbaar gesteld in 2024. De uitvoering hiervan vindt plaats via de WM8KTD.

De noodzakelijke upgradering van het financieel informatiesysteem naar een nieuw platform in de cloud zorgt voor een verhoging van de gebruiksvriendelijkheid en performance. Daarnaast wordt de functionaliteit uitgebreid, waarmee we de continuïteit van de financiële administratie kunnen garanderen.

Deze begrotingswijziging leidt tot een verhoging van de bijdrage van de gemeenten aan de WM8KTD. In totaal € 30.000 per gemeente. Deze wijziging heeft voor de gemeenten geen effect op het begrotingssaldo, omdat de dekking plaatsvindt vanuit de algemene reserve.

Journal id 118609

Omgevingswet middelen

De afgelopen jaren heeft de gemeente middelen vanuit het Rijk toegekend gekregen voor de implementatie Omgevingswet. Deze middelen zijn deels besteed en het restant is via de reserve overlopende posten meegenomen. De Omgevingswet is 1 januari 2024 in werking getreden, maar er vinden nog steeds werkzaamheden plaats om de Omgevingswet te implementeren en te optimaliseren binnen de gemeentes. Hiervoor vindt onder andere inhuur plaats en er worden opleidingen gevolgd om kennis met betrekking tot de Omgevingswet op te doen. Voor de inhuur en opleidingen is in 2024 nog € 402.000 benodigd (€ 201.000 per gemeente). Dit kan vanuit beide gemeentes gedekt worden met de Omgevingswet middelen die in de reserve overlopende posten gereserveerd staan. Met deze begrotingswijziging worden de middelen in de begroting van 2024 geraamd. Deze wijziging heeft wel effect op de bijdragen van beide gemeenten aan de werkmaatschappij, maar geen effect op het begrotingssaldo van de gemeenten.

Journal id 118888

Projectleiders en een teamleider opvang Oekraïners

Er zijn in 2024 twee projectleiders en een teamleider opvang Oekraïners aangetrokken die zich voor beide gemeenten inzetten. De uitvoering hiervan vindt plaats via de Werkmaatschappij, waar ook de kosten worden verantwoord.

De kosten worden 50-50 verdeeld tussen beide gemeenten en bedragen per gemeente € 132.000.

Deze begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo van de gemeenten, omdat de dekking vanuit de ontvangen Oekraïnegelden plaatsvindt. Wel leidt het tot een verhoging van de bijdrage aan de Werkmaatschappij van € 264.000 (€ 132.000 per gemeente).

Journal id 118110

Vrijval budget ontvlechting

De verwachting is dat er in 2024 een bedrag van € 300.000 van het budget ontvlechting vrij kan vallen vanuit de werkmaatschappij (€ 150.000 per gemeente). Het voorstel is om dit bedrag binnen de gemeentelijk begroting te reserveren voor HR kosten en mogelijk ondersteuning vanuit Twijnstra en Gudde en overige onvoorziene kosten.

De nasleep van de ontvlechting legt de eerste maanden van 2025 nog extra druk op de werving en selectie van de gemeenten. Om hierop in te spelen wordt voorgesteld de huidige inhuur voor HR op dit onderdeel te verlengen. Per gemeente vraagt dit € 110.000 voor een periode van vier maanden in 2025. Voor mogelijke ondersteuning vanuit Twijnstra en Gudde en overige onvoorziene kosten reserveren we € 40.000 per gemeente.

Journal id 119151

Verschuiving budget investeringskredieten I&A

De investeringen worden meerjarig gepland op basis van een gemiddelde aanschaf per jaar. Dit betekent dat er in een jaar omstandigheden kunnen plaatsvinden die ervoor zorgen dat een budget onder- of overschreden wordt.

In 2024 is het concept van de nieuwe werkplek uitgerold binnen de organisatie. Dit betekent dat elke

Begrotingswijzigingen – december 2024

werknemer volledig plaats- en tijdonafhankelijk kan werken. Om dat tot een succes te maken moesten een groot aantal oudere analoge beeldschermen versneld worden vervangen door nieuwe digitale. Dit leidt tot een overschrijding van het budget in 2024.

Omdat er qua investeringen van overige hardware een aantal zaken dit jaar niet zijn uitgevoerd in verband met werkzaamheden gerelateerd aan de ontvlechting, stellen we voor het daar vrijgekomen investeringsbudget over te hevelen naar het investeringsbudget voor werkplekken.

Deze wijziging heeft geen effect op de afdracht van beide gemeenten aan de WM8KTD en op het begrotingssaldo van de gemeenten.

Journal id 118924

2 Besluitvorming

2.1 Besluit

Wij stellen u voor:

1. Akkoord te gaan met de wijzigingen van de begroting 2024 zoals vermeld in paragraaf 1.3.
2. Akkoord te gaan met het in 2024 toevoegen aan de reserve overlopende posten van de bedragen zoals genoemd onder 1.3 onderdeel Overlopende posten.
3. Akkoord te gaan met het doorschuiven van de niet benutte overlopende posten en onttrekkingen uit de Algemene Reserve vanuit 2024 naar 2025 via de Reserve overlopende posten en de Algemene Reserve zoals genoemd onder 1.3. onderdeel Overlopende posten.
4. Akkoord te gaan met het in 2025 onttrekken aan de Reserve overlopende posten en de Algemene Reserve van de bedragen zoals genoemd onder 1.3 onderdeel Overlopende posten.
5. Kennis te nemen van het effect op de bijdrage aan de WM8KTD voor de wijzigingen waarop dit van toepassing is, zoals vermeld in paragraaf 1.4 en te besluiten geen zienswijze in te dienen op de wijziging van de begroting 2024 van de WM8KTD.
6. Kennis te nemen van de beschreven ontwikkelingen in paragraaf 1.2.